

**Dostępność budynków użyteczności
publicznej dla osób niepełnosprawnych
w mieście Lublin.**

Lublin 2015

Opracowanie:

Joanna Olszewska Dyrektor Biura ds. Osób niepełnosprawnych

Grażyna Dudek

Anna Kocot

Wstęp

Wyrównywanie szans życiowych i zawodowych osób niepełnosprawnych wymaga podejmowania wysiłków w różnych sferach funkcjonowania człowieka. Osoba niepełnosprawna może być aktywna pod warunkiem wyeliminowania barier ograniczających tę aktywność. Zjawisko niepełnosprawności narasta, należy więc podjąć wielorakie i interdyscyplinarne działania, eliminujące wszelkie przeszkody, jakie osoby niepełnosprawne mogą napotkać w swoim otoczeniu.

Każdy obywatel powinien mieć umożliwione korzystanie z budynków użyteczności publicznej. Dostępność urzędów, miejsc kultury, obiektów sportowych, obiektów kultury religijnej, placówek oświatowych powinna być powszechna. Jest to ważny element poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych.

Analiza stanu budynków użyteczności publicznej w Lublinie ukazuje wiele barier, których likwidacja powinna być uwzględniona przy planowanych inwestycjach i remontach. W dużej części analizowane obiekty dysponują podjazdami i chodnikami, lecz ciągle brakuje miejsc parkingowych w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich lub o kulach w porównaniu z raportem z 2011 roku obecnie mają komfort zaparkowania przy budynku urzędu. Lubelskie budynki użyteczności publicznej mają jednak ograniczone możliwości korzystania z ich obiektów z powodu braku wind i umiejscowienia części instytucji na piętrach, co skutecznie uniemożliwia osobom z dysfunkcjami narządu ruchu dostanie się do danej placówki. Niektóre z dostosowań np.: pochylnie lub drzwi wejściowe mają niewłaściwe wyposażenie lub rozmiary. Wewnątrz budynków dostosowania wymagają wielu dodatkowych prac, tak by mogłyby z nich korzystać osoby z ograniczeniami w poruszaniu się, widzeniu i słyszeniu. Bywa, że dostanie się do budynku dzięki chodnikowi i pochylni uniemożliwia korzystanie z niego tuż za drzwiami wejściowymi.

Dostępność budynków dla osób niepełnosprawnych oraz przystosowanie ich do potrzeb tej grupy społecznej wiąże się z likwidacją barier urbanistycznych, architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się oraz barier mentalnych. Na wszystkie te udogodnienia lub dostosowania, które umożliwiają korzystanie z budynków i ich otoczenia składają się różne czynniki. Likwidacja wyżej wymienionych barier służyć będzie także osobom posiadającym różne czasowe niesprawności i utrudnienia: osobom po urazach, które poruszają się przy pomocy kul, rodzicom z małymi dziećmi, korzystającym z wózków dzieciennych oraz osobom starszym. Wobec powyższych argumentów zasadne i konieczne jest stosowanie zasad projektowania uniwersalnego – projektowania dla wszystkich. „Otoczenie człowieka powinno być projektowane z myślą o osobach w różnym wieku, mających różny stopień sprawności motorycznej i poznawczej, zróżnicowane doświadczenia i żyjących w odmiennych obszarach kulturowych. Projektowanie dla wszystkich (design for all) koncentruje się na szeroko rozumianej różnorodności człowieka i w tym sensie ma uniwersalny charakter (universal design): nikt nie podlega wykluczeniu, a korzyść odnosi każdy użytkownik przestrzeni publicznej. Identyfikacja potrzeb tak zwanych ekstremalnych użytkowników (*extreme users*) – na przykład osób cierpiących na choroby rzadkie i sprzężone – którzy nie byli uwzględniani w ilościowych modelach analitycznych, pozwoliła podwyższyć jakość produktów i usług oferowanych całemu społeczeństwu. Uniwersalne projektowanie osłabia stygmatyzację osób niepełnosprawnych, oferując

produkty niewymagające dodatkowej modyfikacji czy specjalnych rozwiązań funkcjonalnych.

W przeszłości, gdy niepełnosprawnych – w świetle założeń modeli analitycznych – traktowano jako ludzi odbiegających od normy, przeznaczone dla nich projekty były modyfikacjami rozwiązań pierwotnie opracowanymi dla osób sprawnych. Istotą uniwersalnego projektowania jest dostępność – bez jakichkolwiek przeróbek (Trace Center, 2008) – przestrzeni publicznej dla osób, które w różny sposób się przemieszczają, z różną precyzją postrzegają otoczenie i w różnym tempie realizują codzienne działania”¹.

Kwestię dostosowania budowanych obiektów reguluje ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo Budowlane (Dz. U. z 2016 roku, poz. 290). Prawo budowlane określa, że obiekt budowlany należy projektować i budować w sposób zapewniający m.in. niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich.^[1] Przepis ten ma za zadanie umożliwić lub w znacznym stopniu ułatwić osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Obiekty użyteczności natomiast definiuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1422). Zatem, jest to budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy i socjalny.^[2] Komisja Europejska przyjęła także dokument „Europejska Strategia w sprawie niepełnosprawności 2010-2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier”, w którym jako pierwszy i podstawowy obszar działania wszystkich zaangażowanych podmiotów wskazano dostępność. Kolejnym krokiem było ratyfikowanie przez Polskę w październiku 2012 roku **Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych**, co wiąże się z realizowaniem obowiązku podejmowania działań zmierzających do zapewnienia osobom niepełnosprawnym szeroko rozumianej dostępności.

W Konwencji dostępność znalazła się wśród zasad ogólnych wymienionych w artykule 3, a zapewnianie dostępności – wśród przypisanych państwom obowiązków ogólnych, o których mowa w artykule 4 ust. 1. Dostępności poświęcono artykuł 9 Konwencji, w którym mowa jest o zapewnieniu dostępu do środowiska fizycznego, środków transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, a także do innych urządzeń i usług, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. Artykuł 9 zobowiązuje m.in. do ustanawiania i monitorowania wdrażania minimalnych standardów i wytycznych w sprawie dostępności oraz do stosowania oznakowania ogólnodostępnych budynków w alfabecie Braille’a.

^[1] Art. 5, ust 1, pkt. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo Budowlane (Dz. U. z 2016 roku, poz. 290).

^[2] § 3, pkt. 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1422).

1 M. Błaszak, Ł. Przybylski: *Rzeczy są dla ludzi. Niepełnosprawność i idea uniwersalnego projektowania*, Warszawa 2010.

Źródła danych

Podstawą sporządzania analizy były informacje zebrane z głównych Wydziałów Urzędu Miasta Lublin, m.in.: Wydziału Gospodarowania Mieniem, Wydziału Organizacji Urzędu, Wydziału Oświaty i Wychowania, Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydziału Sportu i Turystyki, Wydziału Kultury, Zarządu Dróg i Mostów, Wydziału Architektury i Budownictwa, Wydziału Inwestycji i Remontów, Wydziału Planowania, Wydziału Spraw Mieszkaniowych, Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków a także z jednostek podlegających Urzędowi takich jak Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie i innych.

Zdiagnozowanym problemem podczas gromadzenia danych jest sposób pojmowania pojęcia bariery dla osoby niepełnosprawnej. Często można spotkać postawy, gdzie montaż windy czy podjazdu dla osoby niepełnosprawnej ruchowo jest utożsamiany z całkowitą likwidacją wszelkich barier. Występują bowiem sytuacje, gdzie jest zbudowany podjazd do wejścia do budynku, po czym klienta witają strome i wysokie schody. Konieczna jest zatem kompleksowa wizja uniwersalnej dostępności wszystkich Jednostek Urzędu Miasta Lublin i innych budynków użyteczności publicznej.

URZĄD MIASTA

Wydziały i komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin mieszczą się pod 25 adresami. Część z budynków stanowi własność Gminy, część jest wynajmowanych.

Budynki, w których mieszczą się **Biura Obsługi Mieszkańców** są przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych fizycznie:

- budynek na ul Kleeberga 12 - BOM mieści się na parterze, wejście bez schodów, łazienka przystosowana dla osób niepełnosprawnych,
- budynek przy ul Filaretów 44, dla potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowany parter – równia pochyła przy wejściu, brak jednak dostosowanej łazienki,
- budynek przy ul. Wieniawskiej 14 przystosowany dla osób niepełnosprawnych, posiada windę zewnętrzną z poziomu 0 na parter, a później połączenie windą z parteru do 12 piętra. Obok budynku znajdują się 2 wyznaczone miejsca parkingowe. Główne wejście do budynku wyposażone jest w domofon umożliwiający kontakt z Biurem Obsługi Mieszkańców, którego pracownicy służą pomocą osobom starszym i niepełnosprawnym, przed budynkiem znajduje się ścieżka doprowadzająca dla osób niewidomych.
- budynek przy ul. Szaserów 13 – 15 przystosowany dla osób niepełnosprawnych, wejście bez schodów, łazienka dostosowana dla osób niepełnosprawnych,
- najmowane pomieszczenie na BOM w budynku Poczty Polskiej S. A. przy ul. Pocztovej 1, jest niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, brak pochylni, pomostów, wind itp.,
- pomieszczenie-box podnajmowane na terenie sali obsługi klienta Poczty Polskiej S. A. na ul. Władysława Jagiełły 10, znajduje się na parterze, przed wejściem jest spocznik o wysokości 6-7 cm,
- pomieszczenie-box podnajmowane na terenie sali obsługi klienta Poczty Polskiej S. A. na ul. Wojciecha Żywnego 8 jest usytuowane na parterze, wejście bezpośrednio z chodnika.

Budynki własne Urzędu Miasta dostosowane (w całości lub częściowo) do potrzeb

osób niepełnosprawnych to również:

- budynek przy ul. Narutowicza 37/39 - siedziba Wydziału Oświaty i Wychowania. Jest administrowany we wspólnocie mieszkaniowej, wejście do budynku dla osób niepełnosprawnych od parkingu, bez utrudnień, posiada windę i przystosowane łazienki,
- budynek przy ul. Leszczyńskiego 20 - siedziba Wydziału Komunikacji, USC, Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydziału Spraw Administracyjnych częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych poprzez zewnętrzny podjazd z poziomu 0 na parter. Przy wjeździe na pochylnię zamontowany domofon (połączenie z portiernią). Budynek posiada również wewnętrzną pochylnię ale podjazd nie spełnia norm (z uwagi na brak miejsca): w łączniku na I piętrze łazienka przystosowana do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Przed budynkiem wydzielone dwa miejsca parkingowe,
- siedziba archiwum Zakładowego, ul. Świętoduska 3 - budynek posiadający windę, łazienki z poręczami, dostosowane drzwi wejściowe,
- w trakcie przystosowywania jest budynek przy ul. Podwale 3 A do którego zostanie przeniesionych część komórek organizacyjnych Urzędu. Obecnie w budynku mieszczą się: Wydział Inwestycji i Remontów, Straż Miejska, Straż Graniczna, których pomieszczenia są nie przystosowane z powodu braku możliwości technicznych,
- budynek przy ul. Lipowej 27 – siedziba Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego – częściowo dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek wyposażony w łazienki dostosowane dla osób niepełnosprawnych,
- Plac Króla Władysława Łokietka 1 – Ratusz, budynek częściowo jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, zewnętrzny podjazd z poziomu parkingu umożliwia wjazd wózkiem na parter budynku, na parterze jest łazienka wyposażona w poręcze, na parkingu wydzielone są dwa miejsca dla osób niepełnosprawnych, piętra pozostają niedostępne dla osób niepełnosprawnych.

Budynki własne Urzędu niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych to:

- budynek przy ul. Okopowej 11 – siedziba Wydziału Informatyki i Telekomunikacji oraz Wydziału Projektów Nieinwestycyjnych. Budynek zarządzany przez Zarząd Nieruchomości Komunalnych nieprzystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych (schody, brak windy),
- Rynek 1 - Trybunał Koronny, boczne zewnętrzne wejście-wjazd do budynku bezpośrednio z terenu nawierzchni, pozostała część budynku (piętra) niedostępna z uwagi na schody,
- Rynek 8 będący współwłasnością Gminy Lublin, budynek jest niedostosowany: brak podjazdu, brak windy,
- Plac Litewski 1, wejście do budynku na parter po pokonaniu schodów zewnętrznych i wewnętrznych, jest całkowicie niedostępny dla osób niepełnosprawnych,
- ul. Podwale 3 a ze względu na lokalizację, budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Budynki wynajmowane przez Urząd Miasta i dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych to:

- budynek przy ul. Zana 38 - siedziba Wydziału Ochrony Środowiska i Wydziału Gospodarki Komunalnej, posiada bezpośrednio wejście oraz windę i łazienkę dostosowaną dla osób niepełnosprawnych,
- budynek przy ul. Leszczyńskiego 23 - siedziba Biura ds. osób niepełnosprawnych. Posiada wejście dostosowane dla osób niepełnosprawnych oraz łazienki, część Biura jest ubrajlowiona dostępna dla osób niewidomych.
- budynek przy ul. Magnoliowej 2 – siedziba Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Budynek posiada wejście dostosowane dla osób niepełnosprawnych,

a łazienka, szerokie korytarze i wielkość pomieszczeń pozwalają na manewrowanie wózkiem inwalidzkim,

- ul. Karłowicza 4, posiada windę oraz wejście do budynku przez znajdującą się pochylnię,
- siedziba Wydziału Spraw Mieszkaniowych mieszcząca się od września 2014 r. przy ul. Peowiaków 13, posiada windę dostosowaną dla osób niepełnosprawnych (wejście od podwórka), w korytarzach przy schodach znajdują się podjazdy i łazienka dostosowana metrażem do potrzeb osób na wózkach inwalidzkich.

Ostatnią grupę stanowią **budynki wynajmowane przez Urząd niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych**. Należą do nich:

- budynek (ul. Peowiaków 13), w którym mieści się Wydział Funduszy Europejskich,
- budynek (ul. Dolna 3-go Maja 5), gdzie mieści się Wydział Organizacji Urzędu Miasta,
- budynek (ul. Złota 2) – gdzie mieszczą się Biuro Obsługi Kancelaryjnej, Wydział Kultury, Miejski Konserwator Zabytków, budynek jest niedostosowany: brak podjazdu, brak windy.

Z przedstawionych danych wynika, że znaczna większość obiektów spełnia wymogi dostępności tylko dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu.

ŻŁOBKI ORAZ PLACÓWKI EDUKACYJNE

Żłobki

Miejski Zespół Żłobków w Lublinie liczy 8 placówek:

- Żłobek nr 1 w Lublinie, ul. Wileńska 19;
- Żłobek nr 2 w Lublinie, ul. Okrzei 11;
- Żłobek nr 3 w Lublinie, ul. Wolska 5;
- Żłobek nr 4 w Lublinie, ul. Puławska 7;
- Żłobek nr 5 w Lublinie, ul. Sowia 4;
- Żłobek nr 6 w Lublinie, ul. Kruczkowskiego 12;
- Żłobek nr 7 w Lublinie, ul. Braci Wieniawskich 10;
- Żłobek nr 8 w Lublinie, ul. Nałkowskich 102.

Placówka Żłobka nr 3 przy ul. Wolskiej 5 posiada windę oraz podjazdy do budynku dla osób niepełnosprawnych. W pozostałych żłobkach wind brak, natomiast placówki posiadają podjazdy, które umożliwiają wjazd na parter budynku.

Na 160 placówek edukacyjnych (w tym przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, zespoły szkół, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, młodzieżowe domy kultury, bursy szkolne, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, schronisko młodzieżowe), 123 dostosowane są częściowo do potrzeb osób niepełnosprawnych, z tego 24 posiadają windę.

Przedszkola

Na 64 Przedszkola, trzy Przedszkola:

- Przedszkole Specjalne nr 11,
- Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 12,
- Przedszkole nr 86 w Zespole Szkół nr 12 **posiadają windy**.

18 przedszkoli usytuowanych jest w budynkach 1-kondygnacyjnych i parterowych, w których nie ma konieczności funkcjonowania windy. Pozostałe są częściowo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Szkoły

Na 77 placówek szkolnych, w tym szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne (zespoły szkół uwzględniono jako pojedyncze placówki) 45 jest częściowo przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, 16 z nich posiada windy. Szkoła Podstawowa nr 28 oraz LO 1 zostały wyposażone w windy; Zespół Szkół nr 12, ul. Sławinkowska 50 – dostępna dla osób niepełnosprawnych; Gimnazjum nr 16 - budynek socjalno-szatniowy dostępny dla osób niepełnosprawnych.

Wykonano termomodernizację Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej przy ul. Magnoliowej 8 w Lublinie, w ramach której wybudowane zostały 2 pochylnie do budynku głównego i warsztatów oraz łazienka dla osób niepełnosprawnych.

Podczas realizacji zadania „Przebudowa i rozbudowa budynku gimnazjum dla potrzeb Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie” wykonano:

- dostosowanie sanitariatu na parterze budynku głównego do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- budowę pochylni do wejścia od strony ogrodu,
- montaż dźwigu osobowego obsługującego wszystkie kondygnacje szkoły,
- wydzielenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- wyposażone w windę (parter dostępny z terenu).

Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne

W Lublinie funkcjonują trzy samodzielne poradnie psychologiczno – pedagogiczne oraz trzy zespoły poradni. Trzy z nich mają podjazdy, trzy posiadają toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Żadna z poradni nie ma w bezpośrednim sąsiedztwie parkingu z wydzielonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych. Natomiast z parkingu do poradni dogodnie dojście w postaci chodnika o szorstkiej i równej nawierzchni mają 4 poradnie. Chodniki te mają 1,5 m szerokości i charakteryzują się obniżonymi krawężnikami. W dwóch placówkach zamontowane są automatyczne drzwi, a w każdej z 6 poradni drzwi wejściowe mają szerokość powyżej 90 cm. Próg w tych drzwiach nie przekracza 2 cm. 5 poradni jest pozbawionych wind, w tym Zespół Poradni nr 1 mieszczący się na I piętrze. Podopieczni Zespołu Poradni nr 3 (Specjalistyczna Poradnia Wczesnej Diagnozy i Rehabilitacji, Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna nr 6), którego część pomieszczeń, w tym sala rehabilitacyjna znajduje się na I piętrze, korzystają z windy znajdującej się w części budynku należącej do Przedszkola Specjalnego nr 11.

Zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1. Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne

L.p.	PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE		STAN			
	Nazwa	Adres	Winda	Podjazd	Toalety	Inne
1.	Poradnia P-P nr 1	ul. Pogodna 54		+	+	
2.	Poradnia P-P nr 2	ul. Radości 8		+	+	

3.	Poradnia P-P nr 3	ul. Rzeckiego 21		+		budynek wyposażony w pętle indukcyjne
4.	Zespół Poradni nr 1	ul. Magnoliowa 8				
5.	Zespół Poradni nr 2	ul. 1 Armii Wojska Polskiego 1				automatyczne drzwi
6.	Zespół Poradni nr 3	ul. Młodej Polski 30	+	+	+	(w części PS11)

Specjalne Ośrodki Szkolno -Wychowawcze

W Lublinie funkcjonują cztery specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze przeznaczone dla uczniów o różnych potrzebach związanych z niepełnosprawnością tj. z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących i słabo słyszących, słabo widzących i niewidzących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z Afazją oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Trzy spośród ośrodków mają wyznaczone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych w bezpośrednim sąsiedztwie budynku szkoły. Każdy z budynków ma dogodnie dojście do wejścia w postaci chodnika, 3 ośrodki mają chodnik z szorstką i równą nawierzchnią. Każde z tych dojeżdżać ma szerokość co najmniej 1,5 m, a trzy chodniki są wyposażone w obniżone krawężniki.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 2 przy ul. Głuskiej 5 oraz obiekty Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych przy ul. Wyścigowej 31 wyposażone są windy. Pomieszczenia w trzech ośrodkach, w których na co dzień przebywają uczniowie oraz pracownicy, w tym również toalety mają wystarczająco miejsca do manewrowania wózkiem inwalidzkim.

Wszystkie ośrodki są systematycznie remontowane. Prace jakich dokonano w celu ułatwienia funkcjonowania uczniów niepełnosprawnych to: zrobienie wylewek samopoziomujących, ułożenie podłóg antypoślizgowych, dostosowanie sanitariatów, poszerzenie drzwi. Otoczenie SOSW Nr 2 dostosowane jest do potrzeb uczniów niepełnosprawnych ruchowo, wybudowano szacht windy oraz zabezpieczono parking dla samochodów, które dowożą osoby na wózkach inwalidzkich. Dodatkowo wykonano remont głównego wejścia oraz salę do rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych. Zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Pozostałe placówki oświatowe: Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Bursa Szkolna nr 1, 2, 3 i 5 nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jedynie w Bursie Szkolnej nr 5 wykonano modernizację wejścia polegającą na likwidacji przeszkody architektonicznej.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe jest częściowo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (przebudowano toaletę, zlikwidowano schody na podjeździe do schroniska od strony parkingu, zlikwidowano progi w drzwiach sal sypialnych). Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 w Lublinie przy ul. Bernardyńskiej 14 A ma przystosowane 1 wejście do budynku na parterze, dwie sale (Pracownia Plastyczna), 2 sale wystawiennicze oraz 1 łazienkę dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Młodzieżowy Dom Kultury „Pod Akacją” – budynek przy ul. Grodzkiej nie jest przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, zaś budynek przy ul. Chrobrego posiada podjazd oraz toaletę dla osób niepełnosprawnych.

Tab. 2. Ośrodki Szkolno – Wychowawcze

L.P	PLACÓWKA SOSW		STAN			
	Nazwa	Adres	Winda	Podjazd	Toalety	Inne / uwagi
1.	SOSW nr 1	Al. Spółdzielczości Pracy 65		+		miejsca parkingowe dla ON i podjazd tylko w budynku warsztatów szkolnych, w budynku internatu i szkoły znajdują się podłogi antypoślizgowe, pracownicy terapii zajęciowej posługują się językiem migowym
2.	SOSW nr 2	ul. Głuska 5	+	+	+	miejsca parkingowe dla ON, wykładzina antypoślizgowa na holach i schodach, sala do rehabilitacji; podnośniki transportowo-kąpielowe, siedziska specjalistyczne dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową
3.	SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych	ul. Hirszfelda 6 ul. Wyścigowa 31		+	+	podłogi antypoślizgowe, szerokie drzwi, nauczyciele posługują się językiem migowym; Sprzęt komputerowy umożliwiający naukę uczniom z różnymi dysfunkcjami-ekrany dotykowe, programy komputerowe powiększające lub udźwiękawiające, klawiatury komputerowe dla osób niepełnosprawnych ruchowo, powiększalniki, drukarki, monitory, notatniki brajlowskie, sprzęt i oprogramowanie wspomagające komunikację pozawerbalną; gabinety: doświadczania świata, integracji sensorycznej, usprawniania widzenia- wyposażone w specjalistyczny sprzęt
4.	SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niesłyszącej i Słabo Słyszącej	ul. L. Herc 4	+		+	wykładzina antypoślizgowa, miejsca parkingowe dla ON, 125 pracowników posługuje się językiem migowym, łazienka dla niepełnosprawnych ruchowo

Lubelskie Szkoły Wyższe i ich dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Poniżej przedstawiona zostanie dostępność dla osób niepełnosprawnych lubelskich uczelni, które w większości zadbały jednocześnie o likwidację barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych nie zapominając przy tym o konieczności równoczesnej likwidacji barier społecznych. Opracowanie sporządzono na podstawie informacji otrzymanych od wymienionych uczelni. Pozostałe uczelnie nie ujęte w zestawieniu nie dostarczyły stosownych informacji.

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej (Pl. Marii Curie Skłodowskiej 5)

Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych UMCS w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej funkcjonuje od 2009 roku. Celem pracy Zespołu jest wspieranie studentów z niepełnosprawnościami w środowisku akademickim, w procesie zdobywania wiedzy, w rozwoju sfery fizycznej, intelektualnej i społecznej oraz w efektywnym wykorzystaniu czasu studiów. W czasie dyżurów pracownicy Zespołu udzielają porad związanych ze studiowaniem oraz potrzebami edukacyjnymi i zawodowymi.

Studenci, którzy ze względu na swoją niepełnosprawność, potrzebują pomocy mogą ubiegać się o nią w siedzibie Zespołu, korzystając z bezpłatnych, wybranych i dostosowanych indywidualnie form wsparcia:

- transport na zajęcia dydaktyczne,
- pomoc asystenta dydaktycznego,
- wypożyczalnia sprzętu,
- poradnictwo zawodowe,
- pomoc psychologiczna,
- poradnictwo prawne,
- lektoraty z języka angielskiego,
- zajęcia sportowe,
- szkolenia z rozwoju osobistego,
- wyjazdy szkoleniowe,
- udostępnianie stanowisk komputerowych ze specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem.

Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem” UMCS jest organizacją studencką, która zrzesza na równych prawach studentów z niepełnosprawnościami, jak i pełnosprawnych studentów UMCS. Reprezentuje interesy studentów niepełnosprawnych, integruje ich ze środowiskiem akademickim, aktywizuje do działalności społecznej, naukowej, sportowej i kulturalnej. Podejmuje działania mające na celu likwidację barier społecznych i komunikacyjnych. Podczas studiów na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, członkowie Zrzeszenia, zarówno sprawni, jak i niepełnosprawni mogą liczyć na różnego rodzaju szkolenia, wsparcie, wyjazdy integracyjne.

Zaplecze naukowo - dydaktyczne oraz baza socjalna (domy akademickie, Akademicki Ośrodek Sportowy), a także Akademicki Zespół Opieki Zdrowotnej znajdują się na jednym terenie tworząc kampus UMCS. Większość obiektów, w tym akademiki są dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Uczelnia posiada 9 domów studenckich położonych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków dydaktycznych oraz w pobliżu centrum miasta. Domy studenckie oferują pokoje o różnym standardzie, 1-, 2- i 3-osobowe oraz dla osób z niepełnosprawnością.

Część budynków jest wyposażona w podjazdy oraz windy, toalety dla osób niepełnosprawnych:

- Dom Studenta „A” ul. Radziszewskiego 19 – wejście do budynku z podjazdem, wewnątrz winda oraz schodołaz. Budynek posiada dostosowaną dla osób niepełnosprawnych toaletę z prysznicem znajdującą się na pierwszym piętrze.

- Dom Studenta „B” ul. Radziszewskiego 17 – na zewnątrz podjazd dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz winda w budynku.

- Dom Studenta „F” ul. Langiewicza 20 – wyposażony w platformę przyschodową dla osób poruszających się na wózkach na zewnątrz budynku oraz wewnątrz budynku na parterze platformę pionową. Budynek posiada także windę. W budynku cztery pokoje 1-osobowe dla osób niepełnosprawnych na wózkach, (miejsca tylko dla studentów UMCS z orzeczoną stopniem niepełnosprawności).

- Dom Studencki „G” ul. Radziszewskiego 19 - z podjazdem dla osób niepełnosprawnych przy wejściu głównym. Wewnątrz winda, schody na półpiętro.

- Dom Studencki „H” ul. Czwartaków 13 - po kapitalnym remoncie z podjazdem przy wejściu głównym. Budynek posiada windy oraz toaletę na parterze dostosowaną dla osób niepełnosprawnych.

- Dom Studenta „I” ul. Czwartaków 15 - wyposażony w windy i podjazd na zewnątrz budynku dla osób niepełnosprawnych.

Dom Studenta „J” ul. Langiewicza 5 - wyposażony w windy i podjazd na zewnątrz, z tyłu budynku dla osób niepełnosprawnych.

Dom Studenta „Z” ul. Zana 11, oraz Dom Studenta „K” ul. Sowińskiego 17 nie są dostosowane dla potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchu.

Obiekty naukowo - dydaktyczne w pełni dostępne to: Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej (Al. Kraśnicka 2 cd – windy, podjazdy, toalety), Wydział Humanistyczny (Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a – podjazdy, windy, toalety, ubrajlowanie drzwi), budynek Wydziału Filozofii i Socjologii (Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4), Wydział Pedagogiki (ul. Narutowicza 12 – posiada windę z tyłu budynku, tabliczki w brajlu na drzwiach oraz mapy reliefowe kondygnacji dla osób niewidomych, toaleta).

Częściowo dostosowane dla osób niepełnosprawnych: Wydział Ekonomiczny i budynek Rektoratu (Pl. M. Curie-Skłodowskiej 50 – windy, toalety dostosowane) i Wydział Prawa i Administracji (Pl. M. Curie-Skłodowskiej 5 - windy), Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki (platformy przyschodowe, windy, toalety), Instytut Socjologii (ul. Langiewicza 6a), Wydział Biologii i Biotechnologii (ul. Akademicka 19 – platformy przyschodowe, windy), Wydział Chemii (Pl. M. Curie-Skłodowskiej 2 – platforma przyschodowa na półpiętrze), (Pl. M. Curie-Skłodowskiej 3 - posiada windy, platforma przyschodowa do Auli), (ul. Gliniana 33 - podjazd przed budynkiem oraz schodołaz), Akademickie Centrum Kultury „Chatka Żaka (ul. Radziszewskiego 16 – podjazd, toaleta), nowa część budynku Biblioteki Głównej (ul. Radziszewskiego 11 – winda, platformy, podjazd, miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych, Centrum Kultury Fizycznej UMCS (ul. Langiewicza 22 – schodołaz, toaleta).

Budynki z ograniczoną dostępnością to przede wszystkim obiekty: Wydział Politologii (Pl. Litewski 3), Wydział Artystyczny (Al. Kraśnicka 2a i 2b) i Psychologii, (Pl. Litewski 5).

Wszystkie akademiki i budynki dydaktyczne posiadają mapy reliefowe miasteczka akademickiego dla osób niewidomych i słabowidzących.

Podjęmowane sukcesywnie remonty i prace modernizacyjne w tych obiektach, przyczynią się do podniesienia ich standardu, a tym samym staną się w pełni dostępne dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Uniwersytet Medyczny (Al. Raławickie 1)

Tab. 3. Uniwersytet Medyczny

Lp.	Nazwa obiektu i adres	Rodzaj zlikwidowanej bariery
1.	Collegium Novum, Al. Raławickie 1	podjazd do budynku
2.	II Klinika Okulistyki, ul. Chmielna 1	nie zlikwidowano barier
3.	Budynek Dydaktyczny, ul. Staszica 4/6	Budynek jest przystosowany dla studentów niepełnosprawnych ponieważ są windy oraz podjazd
4.	Collegium Pathologicum, ul. Jaczewskiego 8	podjazd do budynku
5.	Collegium Medicum, ul. Radziwiłłowska 11	Budynek jest przystosowany dla studentów niepełnosprawnych ponieważ są windy oraz podjazd
6.	Collegium Pharmaceuticu, ul. Chodźki 6	Podjazd do budynku z poziomu chodnika, windy 2 szt.
7.	Katedra i Zakład Toksykologii, ul. Chodźki 8	wejście z poziomu chodnika
8.	Biblioteka Główna, ul. Szkolna 18	wejście z poziomu chodnika od strony parkingu, winda
9.	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, ul. Chodźki 15	Jest podjazd od strony wejścia bocznego oraz na hale sportową dla studentów niepełnosprawnych
10.	Zakłady Wydziału Pielęgniarstwa, ul. Chodźki 6	wejście z poziomu chodnika, winda
11.	Collegium Universum, ul. Chodźki 1	podjazd, windy
12.	Collegium Maius, Collegium Anatomicum, ul. Jaczewskiego 4	podjazd, windy
13.	Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4, ul. Jaczewskiego 8	podjazd, windy
14.	Dziecięcy Szpital Kliniczny, ul. Chodźki 2	wejście z poziomu chodnika, windy
Domy Studenta		
1.	Dom Studenta Nr 1, ul. Chodźki 9	wejście z poziomu chodnika
2.	Dom Studenta Nr 2, ul. Chodźki 11	wejście z poziomu chodnika
3.	Dom Studenta Nr 3, ul. Chodźki 7	wejście z poziomu chodnika
4.	Dom Studenta Nr 4, ul. Chodźki 13 B	nie zlikwidowano barier

Uniwersytet Przyrodniczy (ul. Akademicka 13)

Tab. 4. Uniwersytet Przyrodniczy

L.p	Nazwa budynku / adres	Rodzaj bariery
1.	Teoria Weterynarii ul. Akademicka 12	schody wejściowe do budynku; schody wewnątrz budynku
2.	Agrotechnika ul. Akademicka 15	Platformy schodowe na parterze oraz winda wewnątrz budynku
3.	Agro II + Centrum Kongresowe ul. Akademicka 15	brak barier architektonicznych
4.	Zootechnika ul. Akademicka 13	Platforma pionowa przy wejściu głównym + poręcze w holu głównym oraz winda wewnątrz budynku
5.	Budynek dydaktyczny ul. Leszczyńskiego 7	schody wejściowe do budynku; schody wewnątrz budynku
6.	Budynek dydaktyczny ul. Leszczyńskiego 58	schody wejściowe do budynku; schody wewnątrz budynku
7.	Budynek Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej, ul. Głębocka 28	brak barier architektonicznych
8.	Budynki Klinik Weterynaryjnych ul. Głębocka 30	schody wejściowe do budynków; schody wewnątrz budynków
9.	Budynek Innowacyjnego Centrum Patologii i Terapii Zwierząt, ul. Głębocka 30	brak barier architektonicznych
10.	Hala Technologii Żywności ul. Doświadczalna 44	schody wejściowe do budynku; schody wewnątrz budynku
11.	Fellach, ul. Doświadczalna 50	schody wejściowe do budynku; schody wewnątrz budynku
12.	Budynek dydaktyczny ul. Dobrzańskiego 37	pomieszczenia na parterze dostępne dla studentów niepełnosprawnych; schody wewnątrz budynku
13.	Budynek dydaktyczny ul. Skromna 8	brak barier architektonicznych
14.	Centrum Sportowo – Rekreacyjne ul. Głębocka 31	brak barier architektonicznych
15.	Hala Sportu, ul. Głębocka 31	Schody wewnątrz budynku
16.	Dom studencki CEBION ul. Langiewicza 6	Schody w przyziemiu budynku bez schodołazu lub pochylni; dźwig osobowy dostosowany dla osób niepełnosprawnych
17.	Dom studencki DODEK ul. Langiewicza 8	Schody w przyziemiu budynku bez schodołazu lub pochylni; dźwig osobowy dostosowany dla osób niepełnosprawnych
18.	Dom studencki ESKULAP ul. Langiewicza 12	Schody wejściowe do budynku; Schody wewnątrz budynku; dźwig osobowy nie spełniający wymogów dla osób niepełnosprawnych
19.	Dom studencki MANHATTAN ul. Dobrzańskiego 33	Schody wejściowe do budynku; dźwigi – 3 szt dostosowane dla osób niepełnosprawnych
20.	Dom studencki BROADWAY ul. Dobrzańskiego 35	Remont wejścia głównego z wykonaniem podjazdu (pochylnia) dla osób niepełnosprawnych – termin zakończenia 31.08.2015r.; dźwigi – 3 szt dostosowane dla osób niepełnosprawnych; zaplanowany remont na parterze budynku na dostosowanie łazienki dla osób niepełnosprawnych – termin 31.12.2015r.

Politechnika Lubelska (ul. Nadbystrzycka 38 D)

Politechnika Lubelska jest uczelnią wyższą oferującą możliwość studiowania na 6 wydziałach. Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, przy wsparciu ze strony władz uczelni, wprowadza różne udogodnienia mające ułatwiać uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych. Wyrównanie szans polega na udostępnianiu osobom niepełnosprawnym odpowiednich narzędzi, które pozwalają im studiować. Na bieżąco podejmowane są wszelkie działania mające na celu zwiększenie dostępności Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Politechnika Lubelska jest uczelnią przyjazną dla każdego, kto zechce studiować w jej murach.

Poszczególne budynki Politechniki Lubelskiej są w różnym stopniu dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych m.in. w: podjazdy, windy, drzwi odpowiedniej szerokości, brak progów, stopni i podwyższeń lub inne ułatwienia, oznaczenia drzwi i schodów, toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych, parking dla osób niepełnosprawnych.

Inne formy pomocy dla studentów niepełnosprawnych:

- udzielanie informacji o możliwości wsparcia i pomocy studentom niepełnosprawnym w rozwiązaniu zgłaszanych problemów,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów z funkcjonowaniem na uczelni związanych z niepełnosprawnością w tym: dostosowanie formy egzaminu do potrzeb studenta w porozumieniu z egzaminatorem, tworzenie indywidualnych warunków korzystania z biblioteki, adaptacji elektronicznej materiałów dydaktycznych oraz inne sprawy na indywidualny wniosek studenta,
- organizacja szkoleń, warsztatów oraz seminariów dla studentów w zakresie wyrównywania szans w studiowaniu osób niepełnosprawnych,
- udzielanie informacji o możliwości otrzymywania stypendiów specjalnych jak i innych rodzajów pomocy finansowej np. ze środków PFRON,
- przyznawanie, zgodnego z potrzebami studenta, miejsca w Domu Studenckim,
- współdziałanie z innymi jednostkami organizacyjnymi uczelni na rzecz pełnej integracji społecznej oraz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie (ul. Projektowa 4)

Siedziba Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie, to zespół trzech połączonych ze sobą budynków oddzielonych od siebie szerokimi łącznikami o łącznej powierzchni 11 000 m². Uczelnia posiada własną nowoczesną bazę dydaktyczną, wyposażoną w nowoczesny sprzęt audiowizualny i multimedialny, w tym: 6 auli (od 150 do 350 osób), 5 dużych sal wykładowych (od 90 do 130 osób), 5 pracowni informatycznych na 160 stanowisk z dostępem do Internetu wyposażonych w komputery nowej generacji, 40 sal ćwiczeniowych i seminaryjnych, z informatyzowaną biblioteką wraz z czytelnią, 13 pracowni i laboratoriów specjalistycznych, sala sportowa, siłownia, 13 pokoi dla kadry dydaktycznej, 2 barki studenckie oraz 2 punkty ksero.

Na parterze głównego budynku mieszczą się m.in. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, nowocześnie urządzona sala audytoryjna (wyposażona w wysokiej klasy sprzęt nagłaśniający – w pełni dostosowana do prowadzenia seminariów i konferencji) oraz szatnia i barek studenckie.

Pierwsze piętro zajmuje administracja WSEI. Pomieszczenia biurowe wyposażone w wysokiej jakości sprzęt komputerowy, wygodne i funkcjonalne meble biurowe, oraz wysokiej klasy sprzęt do obsługi biur typu drukarki, faksy, skanery, itp. Każdy pracownik posiada pełne oprogramowanie specyficzne dla każdego zajmowanego stanowiska. Na tej

kondygnacji znajduje się Dziekanat Pedagogiki i Psychologii, oraz Biuro Obsługi Studenta. Dzięki obszernej powierzchni, gdzie znajdują się również gabinety rektora i dziekanów, studenci obsługiwani są w sposób komfortowy dla obu stron. Na I piętrze budynku B znajduje się również Dziekanat Transportu oraz Laboratoria informatyczne. Te laboratoria to: Laboratorium komputerowe symulacji konstrukcji, Laboratorium sieciowych systemów audiowizualnych oraz Laboratorium technologii multimedialnych.

II piętro to 2 pracownie komputerowe ze stanowiskami dla studentów z niepełnosprawnością. W każdej jest stałe łącze internetowe a komputery posiadają nowoczesne oprogramowanie dające szerokie możliwości osobom korzystającym z nauki przedmiotów informatycznych. Tu znajdują się również laboratoria informatyczne: Laboratorium jakości usług w sieciach IP oraz Laboratorium bezpieczeństwa usług sieciowych. Ponadto ulokowane są tam: Dziekanat Administracji, Centrum Studiów Podyplomowych, pokoje kadry dydaktycznej i Aula na 220 osób. Znajdują się tu również punkt xero i oprawy prac dyplomowych oraz wydzielone miejsca wypoczynku dla studentów.

Większą część III piętra zajmuje aula mieszcząca 300 wygodnych foteli audytoryjnych, w tym stanowiska dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Tu również znalazł miejsce nowoczesny sprzęt dydaktyczny taki jak: projektory multimedialne, kamery video, rzutniki pisma, ekrany obsługiwane elektronicznym pilotem. Na tym samym piętrze znajduje się również 10 sal ćwiczeniowych w pełni wyposażonych w niezbędny sprzęt dydaktyczny. Wykładowcy mają stałe do dyspozycji rzutniki pisma, rzutniki multimedialne, laptopy, sprzęt audio-video, jak również tablice typu flipchart.

IV piętro to 11 sal ćwiczeniowych i 6 pokoi kadry dydaktycznej WSEI. Ustawienie mebli pozwala na swobodne przeprowadzanie przez wykładowców egzaminów i sprawdzianów wiadomości. Tu również znajduje się sklepik z punktem xero oraz duży hol, gdzie w przerwach mogą wypoczywać studenci. Oprócz tego znajduje się tu sześć sal ćwiczeniowych, wyposażonych w sprzęt i meble niezbędne do prowadzenia zajęć.

Uczelnia w latach 2002 - 2013 dokonała szeregu remontów i modernizacji, co znacznie podniosło standard i funkcjonalność poszczególnych części budynków. Z myślą o niepełnosprawnych studentach w 2005 r. została wybudowana nowoczesna winda wewnętrzna, a w 2007 r. uruchomiona została również platforma dla poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Poszerzono bazę dydaktyczną WSEI, poprzez wykonanie generalnego remontu w części nie użytkowanej dotychczas przez Uczelnię. Powstała sala sportowa z przyległym do niej zapleczem sanitarnym. Sala sportowa to 330m² nowoczesnej nawierzchni typu PULLASTIC z pełnowymiarowym boiskiem do siatkówki i boiskiem do koszykówki, są także materace, drabinki i ławki gimnastyczne. Znajduje się tu również aula z 280 miejscami, a obok niej siedzibę swą ma Psychologiczne Centrum Diagnozy i Terapii oraz Duszpasterstwo Akademickie.

Ponadto ze środków własnych WSEI zmodernizowała kolejną część budynku. Z istniejącego bunkra powstała obszerna biblioteka z czytelnią, kawiarenką internetową, pomieszczeniem xero i odpowiednim węzłem sanitarnym. Pomieszczenia po generalnym remoncie, posiadają wysoki standard wykończenia o funkcjonalnym rozkładzie dla pełnionych funkcji dydaktyczno-oświatowych. W 2013r. dokonano nadbudowy istniejącego budynku biblioteki uczelnianej. Dodatkowa kondygnacja pełni funkcję czytelni dla studentów, z dostępem zarówno od strony parkingu jak i bezpośrednio z budynku WSEI. W dolnej kondygnacji pozostają wszystkie zbiory biblioteczne oraz zaplecze socjalne. Nowe pomieszczenia są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Komunikację pionową zapewnia winda, dostępna bezpośrednio z poziomu podziemia i czytelni. Prosta forma architektoniczna nawiązuje do istniejącej zabudowy.

W zasobach WSEI jest także nowoczesny czterokondygnacyjny budynek o ciekawej architekturze - powiązany z budynkiem głównym. Znajduje się w nim 19 sal wykładowych, oraz dwie aule na 150 i 350 miejsc. Aule zostały wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt audiowizualny między innymi zamontowano ekran projekcyjny składający się z dziewięciu 55 calowych ekranów. Ponadto są także nowoczesne systemy wentylacji, bezpieczeństwa, całodobowego monitoringu, a także instalacji teletechnicznych.

Budynki WSEI są całodobowo chronione, a w swym otoczeniu posiadają dwa duże strzeżone parkingi dla studentów, parking dla wykładowców oraz bogato zadrzewiony park, w którym studenci przebywają w trakcie przerw w zajęciach.

Uzupełnieniem bogatej bazy dydaktycznej Uczelni jest nowo otwarty Dom Studenta (ul. Unicka 3), który składa się z 7 kondygnacji nadziemnych i 2 podziemnych przeznaczonych na garaże (96 miejsc parkingowych). Dom Studenta dysponuje 94 mieszkaniami i 216 pokojami o łącznej powierzchni użytkowej 4.420,31 m². W budynku zainstalowane są 4 windy dla mieszkańców Domu Studenta. Budynek z podjazdami – przyjazny dla osób niepełnosprawnych.

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych (ul. Zamojska 47)

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Lublinie jest w pełni przystosowana dla osób niepełnosprawnych ruchowo. W budynku jest winda, korytarze i wejścia do wszystkich sal i pomieszczeń są dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Na każdym poziomie są toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych, zaś na parkingu Uczelni są wydzielone miejsca parkingowe.

Lubelska Szkoła Biznesu (ul. Konstantynów 1 H)

Lubelska Szkoła Biznesu mieści się w Wydziale Matematyczno - Przyrodniczym KUL przy ul. Konstantynów 1 H, na 3 piętrze. Uczelnia jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Jest podjazd dla wózków inwalidzkich przy wejściu do uczelni, winda, na I piętrze są przystosowane toalety.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (Al. Raławickie 14)

Tab. 5. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Lp.	Nazwa obiektu i adres	Dostępność obiektu
1.	Gmach Główny, Al. Raławickie 14	Podjazd, przystosowane WC, brak windy
2.	Collegium Norvidianum, Al. Raławickie 14	Obiekt w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych (podjazd, winda, przystosowane WC)
3.	Collegium Jana Pawła II, ul. Łopacińskiego	Obiekt w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych (podjazd, winda, przystosowane WC)
4.	Collegium Iuridicum, ul. Spokojna 1	Obiekt w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych (podjazd, winda, przystosowane WC)
5.	Campus Majdanek, ul. Droga Męczenników Majdanka 70	Podjazd, przystosowane WC, brak windy
6.	Wydział Matematyki, Informatyki i Architektury Krajobrazu; Wydział Biotechnologii i Nauk o Środowisku, ul. Kontantynów 1 H	Obiekty w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych (podjazdy, windy, przystosowane WC)
7.	Biblioteka Uniwersytecka, ul. Chopina 27	Podjazd, winda, przystosowane WC
8.	Hala sportowa KUL, ul. Kontantynów 1G	Dostępny parter (hala sportowa, siłownia, sala sportów walki, sala do tenisa stołowego), przystosowane WC
9.	Żeński Dom Studencki, ul. Kontantynów 1 D	Podjazd, winda
10.	Męski Dom Studencki, ul. Kontantynów 1 B	Niedostępny dla osób na wózkach
11.	Męski Dom Studencki, ul. Niecała 8	Niedostępny dla osób na wózkach

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji (ul. Bursaki 12)

Jednym z głównych założeń Uczelni jest zapewnienie studentom niepełnosprawnym równego dostępu do oferty dydaktycznej Uczelni, niezależnie od stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności.

Za sprawy studentów niepełnosprawnych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie odpowiedzialna jest p. Monika Szczepanik – Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych (pokój 308, III piętro, tel. 81 452 94 81, m.szczepanik@wsipa.pl), od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30).

Uprzejmie prosimy o wcześniejsze ustalanie terminów spotkań drogą telefoniczną bądź e-mailową.

Student niepełnosprawny może liczyć m.in. na:

- organizację zaliczeń i egzaminów w formie zaadaptowanej* do indywidualnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- pośrednictwo w kontaktach z innymi działami Uczelni,
- pośrednictwo Pełnomocnika Rektora ds. studentów niepełnosprawnych z wykładowcami,
- korzystanie z biblioteki, która wyposażona jest w komputer z oprogramowaniem dla osób niedowidzących, specjalny monitor oraz drukarkę brajlowską.

**Forma zaadaptowana nie oznacza zwolnienia z egzaminu, czy też przeprowadzenia go w uproszczonej postaci, ale dostosowanie go do indywidualnych potrzeb osoby*

niepełnosprawnej. Oznacza to wyłącznie zamianę elementów technicznych, a nie treść egzaminu.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie od 1 sierpnia 2010 roku realizuje projekt „Inżynier przestrzeni zurbanizowanej – wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dzięki dofinansowaniu Uczelnia przystosowała zaplecze edukacyjne i sanitarne do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wyposażenie:

- wszystkich sal wykładowych w stanowisko do nauki dla osoby niepełnosprawnej (biurko, krzesło, lampka);
- biblioteki – w stanowisko pracy (komputer z oprogramowaniem dla osób niedowidzących, specjalny monitor, lampka, drukarka brajlowska) oraz w zautomatyzowane drzwi wejściowe;
- toalety damskiej i męskiej.

Obiekty Uczelni są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych:

- wejścia do budynku wyposażono w automatycznie otwierane drzwi; przy głównym wejściu znajduje się podjazd;
- w budynku jest winda i specjalne windy schodowe;
- na każdym poziomie dostępne są toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Na parkingu przed budynkiem są wydzielone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

MIEJSKI URZĄD PRACY W LUBLINIE

W budynku MUP przy ul. Niecałej 14 zainstalowana jest winda z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, toaleta dla osób niepełnosprawnych wyremontowana w 2009 r. oraz miejsce parkingowe wykonane w 2009 r. W przejściu z holu głównego na parterze do korytarza z pokojami obsługi klienta w Centrum Aktywności Zawodowej oraz do gabinetu Dyrektora MUP prowadzą trzy schodki. Dostęp dla osób na wózkach jest możliwy za pomocą schodołazu obsługiwanego przez przeszkolonych pracowników, po zgłoszeniu takiej potrzeby do pracownika ochrony (holl). Brak jest dostępu dla osób na wózkach przez wejście główne do budynku MUP – bariera ta skompensowana jest przez dostęp do windy.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

W Lublinie funkcjonuje 7 Domów Pomocy Społecznej. Jeden z nich jest przystosowany do opieki nad osobami niepełnosprawnymi z powodu dysfunkcji narządu ruchu (ul. Kosmonautów 78). Domy pomocy są jednostkami, które w dużym stopniu są dostosowane do potrzeb osób z ograniczeniami w poruszaniu się. Wszystkie domy są wyposażone w windy z rozsuwanymi drzwiami. Dom im. W. Michelisowej z racji swoich ograniczeń architektonicznych nie dysponuje pomieszczeniami, które pozwalają na swobodne przemieszczanie się wózkami inwalidzkimi. Pozostałe domy mają powierzchnię manewrową potrzebną dla osób poruszających się na wózkach w pomieszczeniach, w których przebywają pracownicy i mieszkańcy domów.

Wszystkie domy były remontowane po 2001 roku. Dostosowania dla osób niepełnosprawnych polegały na: wybudowaniu pochylni, wykonaniu chodnika, montażu windy, dostosowaniu sanitariatów oraz montażu platformy. Domy posiadają udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w postaci: schodolazów, podjazdów, poręczy, barier na korytarzach, alejek w ogrodach dostosowanych do poruszania się na wózkach, wykładzin podłogowych antypoślizgowych itp. Tylko dwa domy posiadają jeszcze bariery utrudniające osobom niepełnosprawnym pełne korzystanie z budynków i otoczenia domów. W DPS im. W. Michelisowej brak jest drzwi przesuwanych. DPS przy ul. Ametystowej wymaga doposażenia m.in. w poręcze przy podjeździe, dostosowania wysokości kontaktów i przełączników, zabezpieczenia kanału odwadniania biegnącego przez środek placu, obniżenia krawężnika przy drzwiach wejściowych. Dom zgłasza również brak bramy wjazdowej od ulicy do ogrodu, strome zjazdy, brak blokad elektromagnetycznych drzwi na korytarzach, konieczność dostosowania łazienek dla osób niepełnosprawnych, małą powierzchnię windy w segmencie B.

Budynek Filii Domu im. Matki Teresy z Kalkuty mieszczący się przy ul. Mierniczej 10 posiada bariery i utrudnienia dla osób niepełnosprawnych fizycznie – mieszkańcami Domu są osoby sprawne fizycznie a niepełnosprawne intelektualnie.

Na terenie Miasta Lublin funkcjonuje 9 Środowiskowych Domów Samopomocy przeznaczonych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz 24 ośrodki wsparcia, w skład których wchodzi:

- 9 ośrodków wsparcia dla seniorów,
- 2 ośrodki wsparcia dla dzieci niepełnosprawnych,
- 2 kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 11 ośrodków wsparcia dla osób bezdomnych.

Szczegółowe zestawienie dostępności domów pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia w podziale na jednostki publiczne oraz niepubliczne przedstawiono w poniższych tabelach:

JEDNOSTKI PUBLICZNE

Tab. 6. Bariery do zlikwidowania w DPS, ŚDS i OW

L.p	Nazwa jednostki	Adres występowania bariery	Opis bariery
1.	DPS im. W. Michelisowej	Archidiakońska 7	Brak drzwi przesuwanych – bariera nie może być usunięta ze względu na zastrzeżenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – należy usunąć opis bariery
2.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2, ul. Maszynowa 2	Brak podjazdów dla wózków do budynku oraz wewnątrz budynku, brak windy w obiektach dwukondygnacyjnych, nieprzystosowane toalety: brak uchwytów, drzwi o szer. 80 cm w świetle ościeżnicy, umywalki oraz wyłączniki światła na nieodpowiedniej wysokości dla osób na wózkach
3.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 3, ul. Niecała 16	
4.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 4, ul. Pozytywistów 16	
5.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Klub Samopomocy „GALERIA”, ul. Pozytywistów 16	
6.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Klub Seniora „OWOCOWA”, ul. Owocowa 6	
7.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Klub Seniora „POGODNA”, ul. Pogodna 19	
8.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Klub Seniora „RÓŻY WIATRÓW”, ul. Róża Wiatrów 9	

Tab. 7. Bariery zlikwidowane w DPS, ŚDS i OW

Lp.	Nazwa jednostki	Adres ośrodki wsparcia	Sposób przystosowania dla osób niepełnosprawnych
1.	ŚDS Kalina	Kalinowszczyzna 84	pomieszczenia na parterze, drzwi odpowiedniej szerokości, łazienki przystosowane, poręcze
2.	DPS Kalina	Kalinowszczyzna 84	windy, podjazdy, drzwi przesuwne, poręcze w łazienkach, barierki na korytarzach, alejki w ogrodzie dostosowane do poruszania się na wózkach
3.	DPS im. W. Michelisowej	Archidiakońska 7	podjazd, winda, schodołazy, poręcze, uchwyty
4.	DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	Głowackiego 26	nie posiada barier architektonicznych
5.	Filia DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	Miernicza 10	brak podjazdu, windy, poręczy
6.	DPS Betania	Kraśnicka 223	podjazdy, winda, poręcze, uchwyty
7.	DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie	Kosmonautów 78	nie posiada barier utrudniających niepełnosprawnym korzystanie z budynku
8.	DPS	Ametystowa 22	winda w segmencie A dostosowana do przewozu osób na łózkach, wyjazd na ogród tylko od strony jadalni, poręcze na korytarzach i przy wejściu do ogrodu, paski antypoślizgowe na schodach, w łazienkach poręcze i krzesła kąpielowe

9.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Nałkowskich 78	<p>Spośród czternastu ośrodków funkcjonujących w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia siedem z nich jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Budynek posiada podjazdy, windy, drzwi odpowiedniej szerokości, toalety są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością</p>
10.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Klub Samopomocy „Przystań” przy ul. Nałkowskich 78	
11.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną przy ul. Poturzyńskiej 1	
12.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów Nr 1 przy ul. Poturzyńskiej 22 A	
13.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Ośrodek Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością „Benjamin” przy ul. Zbożowej 22 A	
14.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Zbożowej 22 A	
15.	Zespół Ośrodków Wsparcia	Centrum Usług Socjalnych przy ul. Lwowskiej 28	

JEDNOSTKI NIEPUBLICZNE:

Tab. 8. Bariery do zlikwidowania w DPS, ŚDS i OW

Lp.	Podmiot prowadzący i Nazwa Ośrodka Wsparcia	Adres ośrodka wsparcia	Opis bariery
1.	Stowarzyszenie Przyjaciół Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 1 Środowiskowy Dom Samopomocy „Absolwent”	Al. Spółdzielczości Pracy 65	Toalety usytuowane na terenie ŚDS „Absolwent” nie są dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich
2.	Lubelski Oddział Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża „Świetlica dla Seniorów – mieszkańców Miasta Lublin – 10 miejsc”	ul. Puchacza 6	Toalety nie przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych
3.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Misericordia Środowiskowy Dom Samopomocy „Misericordia”	ul. Abramowicka 2 Filia przy ul. Abramowickiej 122	Brak windy w budynku przy ul. Abramowickiej 2
4.	Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej Ośrodek wsparcia dla samotnych matek	ul. Bronowicka 3, ul. Romantyczna 1, ul. Lubartowska 48/1	Wąskie przejścia, brak poręczy w łazienkach, schody

5.	Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej Schronisko i noclegownia dla bezdomnych kobiet	ul. Bronowicka 3, ul. Krochmalna 22 A	Wąskie przejścia, brak poręczy w łazienkach, schody
6.	Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	ul. Bazylianówka 44	Wąskie przejścia, brak poręczy w łazienkach, schody
7.	Ośrodek Wsparcia dla Samotnych Matek i Kobiet w Ciąży	ul. Chmielewskiego 9 20 – 620 Lublin	Wejście do budynku – brak pochylni. Brak drzwi przesuwanych. Drzwi niewymiarowe, brak windy. Toalety nieprzystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.
8.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym i Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja” Sezonowa noclegownia dla bezdomnych mężczyzn mieszkańców Lublina	ul. Abramowicka 2 F 20 – 442 Lublin ul. Garbarska 17 20 – 340 Lublin	Łazienki – brak uchwytów. Brak podjazdu z jednej strony budynku. Budynek parterowy.
9.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym i Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja” Całoroczna noclegownia dla bezdomnych mężczyzn mieszkańców Miasta Lublin	ul. Młyńska 8 20 – 406 Lublin	Łazienki – brak uchwytów. Budynek parterowy.
10.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym i Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja” Schronisko dla bezdomnych mężczyzn	ul. Garbarska 17 20 – 340 Lublin	Budynek dwu kondygnacyjny nie posiada windy. Na I piętrze szerokość drzwi jest niedostosowana dla osób niepełnosprawnych korzystających z wózków inwalidzkich. Łazienki nie posiadają uchwytów oraz sanitariatów dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
11.	Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych Bractwa Miłosierdzia im. św. Brata Alberta	ul. Dolna Panny Marii 32	Budynek IV kondygnacyjny bez windy. Pokoje usytuowane na I i II piętrze, niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone częściowo w tapczany i łóżka piętrowe. Przy wejściu głównym – brak podjazdu dla osób niepełnosprawnych. Szerokość drzwi i korytarzy uniemożliwia swobodne poruszanie się na wózkach inwalidzkich oraz przy pomocy balkoników i chodzików. Łazienki niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tab. 9. Bariery zlikwidowane w DPS, ŚDS i OW

Lp.	Podmiot prowadzący i Nazwa Ośrodka Wsparcia	Adres jednostki	Sposób przystosowania dla osób niepełnosprawnych
1.	<p>Prawosławna Diecezja Lubelsko – Chełmska</p> <p>Prawosławny DPS</p>	<p>ul. Dolińskiego 1 20 – 127 Lublin</p>	<p>Przy wejściu wybudowany jest podjazd a droga dojazdu wyłożona jest kostką brukową. Wewnątrz budynku korytarze są szerokie i widne. Drzwi wejściowe do pomieszczeń mają szerokość dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>W budynku zainstalowany jest dźwig osobowy przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, z dostępem ze wszystkich poziomów kondygnacyjnych budynku. Na korytarzach zamontowane są poręcze dla osób niepełnosprawnych. Wszystkie pokoje pozbawione są barier architektonicznych, wyposażone są w łazienki, w których zamontowane są poręcze i uchwyty. Pokoje są jedno i dwuosobowe. W każdym pokoju wieloosobowym na jednego mieszkańca przypada znacznie powyżej 6 m² powierzchni mieszkalnej natomiast w pokojach dwuosobowych znacznie powyżej 9 m² powierzchni mieszkalnej.</p>
2.	<p>Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy „Mefazja”</p>	<p>ul. Towarowa 19 Filia Al. Raclawickie 22</p>	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Chorobą Alzheimera „Mefazja” przy ulicy Towarowej 19. Pomieszczenia Domu usytuowane są na parterze budynku, z podjazdem dla osób niepełnosprawnych i dogodnym wejściem. Placówka posiada drzwi odpowiedniej szerokości, łazienki przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone w poręcze i uchwyty.</p> <p>Filia Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Chorobą Alzheimera „Memory” przy Alejach Raclawickich 22. Pomieszczenia Filii usytuowane są na parterze budynku, z dogodnym wejściem, drzwi odpowiedniej szerokości, łazienki przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone w poręcze i uchwyty.</p>
3.	<p>Lubelskie Towarzystwo Dobroczynności</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy „Roztocze”</p>	<p>ul. Wallenroda 2A</p>	<p>W grudniu 2104r. w budynku ŚDS „Roztocze” przy ul. Wallenroda 2A w Lublinie zamontowana została platforma do przewozu osób niepełnosprawnych. W budynku nie występują bariery architektoniczne.</p>
4.	<p>Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy „Serce”</p>	<p>ul. Gospodarcza 32</p>	<p>Lokal przystosowany do osób niepełnosprawnych – pomieszczenia na parterze, drzwi odpowiedniej szerokości, toaleta dla osób niepełnosprawnych – szerokie drzwi, poręcz.</p>
5.	<p>Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Misericordia</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy „Misericordia”</p>	<p>ul. Abramowicka 2 Filia przy ul. Abramowickiej 122</p>	<p>Budynek filii ŚDS przy ul. Abramowickiej 122 jest budynkiem parterowym w pełni przystosowanym do obsługi osób niepełnosprawnych z ograniczeniami w poruszaniu. Budynek posiada podjazd dla wózków inwalidzkich, toalety spełniają stosowne kryteria. W budynku znajduje się także podjazd na scenę.</p> <p>Budynek główny ŚDS przy ul. Abramowickiej 2 jest budynkiem wielokondygnacyjnym. Drzwi zewnętrzne do budynku są na poziomie wejścia, nie wymagają podjazdu, są odpowiedniej szerokości. Na parterze budynku znajduje się toaleta dla osób niepełnosprawnych.</p>

6.	Fundacja Nieprzetartego Szlaku Środowiskowy Dom Samopomocy „Akademia Artystyczna”	ul. Wyścigowa 31	Dom jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przy głównym wejściu do budynku znajduje się podjazd. Wszystkie pomieszczenia są na jednym poziomie. Toalety są przystosowane dla osób niepełnosprawnych.
7.	Lubelski Oddział Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża „Świetlica dla Seniorów-mieszkańców Miasta Lublin -10 miejsc”	ul. Puchacza 6	Wejście z poziomu chodnika, pomieszczenia na parterze, drzwi odpowiedniej szerokości, posadzka antypoślizgowa.
8.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym i Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja” Schronisko dla bezdomnych mężczyzn	ul. Garbarska 17 20 – 340 Lublin	Budynek II kondygnacyjny – parter dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Pokoje na parterze pozbawione są barier architektonicznych. Przy wejściu do budynku znajduje się podjazd dla wózków inwalidzkich. W ciągach komunikacyjnych znajdują się maty antypoślizgowe. Łazienki zostały wyposażone w poręcze oraz sanitariaty dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze - Rodzinka I – Rodzinka VI i Centrum Administracyjne „Pogodny Dom” zapewniające obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, ul. **Pogodna 31**.

Budynek w którym mieszczą się powyższe jednostki nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Placówki funkcjonują w formie sześciu mieszkań, tylko jedno mieszkanie posiada podjazd dla wózków inwalidzkich.

Dom Rodzinny Nr 1, ul. Kilińskiego 12

Placówka mieści się w domu jednorodzinnym. Budynek nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dom Rodzinny Nr 2, ul. Mineralna 21

Placówka mieści się w domu jednorodzinnym. Budynek nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dom Rodzinny Nr 3, ul. Gen. B. Ducha 38

Placówka mieści się w domu jednorodzinnym. Budynek nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dom Rodzinny Nr 4, ul. Gliniana 17/18 i ul. Strzembosza 1/73

Placówka mieści się w dwóch odrębnych mieszkaniach usytuowanych w blokach

wielorodzinnych. Mieszkanie przy ul. Glinianej nie jest przystosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne - brak pochylni i windy. Mieszkanie przy ul. Strzembosza jest dostępne dla osób niepełnosprawnych (posiada pochylnię), mieszkanie znajduje się na parterze. Wewnątrz częściowo dostosowane dla niepełnosprawnych (barierą są wąskie korytarze i schody).

Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg-Zarembiny, Al. Raclawickie 22

Siedziba Centrum Administracyjnego zapewniającego obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną Domów Rodzinnych Nr 1 – Nr 4 znajduje się na parterze budynku wielorodzinnego, posiada podjazd, a korytarze, drzwi wewnętrzne, sanitariaty, zostały przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dom Dziecka im. Janusza Korczaka, ul. Sieroca 15

Budynek, w którym mieści się placówka nie jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, brak podjazdu umożliwiającego wjazd osobom na wózkach oraz innych udogodnień.

Rodzinny Dom Dziecka, ul. Harnasie 3/27

Placówka mieści się w czteropiętrowym bloku mieszkalnym na parterze. Wejście do klatki schodowej pozbawione barier, jednak aby dostać się na półpiętro, gdzie znajduje się wejście do placówki należy pokonać 7 schodów.

Pogotowie Opiekuńcze ul. Kosmonautów 51

Budynek, w którym mieści się Ośrodek posiada podjazd wykonany w 2005 r., dzięki czemu stał się on częściowo dostępny dla osób niepełnosprawnych.

Dom Młodzieży SOS (podmiot prowadzący: Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce), ul. Jutrzenki 1

Wejścia do budynków są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazd lub niskie stopnie wejść do budynków). Niewielkim nakładem kosztów mieszkania przeznaczone dla chłopców i dziewcząt usytuowane na parterze, mogą w razie potrzeby, zostać dostosowane do potrzeb osób używających wózków inwalidzkich w stopniu umożliwiającym korzystanie z tych mieszkań.

Dom im. Matki Weroniki (podmiot prowadzący: Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Kapucynek Najświętszego Serca Jezusa), ul. Romanowskiego 6

Budynek dwupiętrowy, posiada pochylnię do wjazdu dla wózków inwalidzkich, główne wejście pozwala na wjazd do budynku – szerokie drzwi, niski podjazd. Klatka schodowa wyposażona w bariery zapewniające bezpieczeństwo. Brak windy. Korytarze są wąskie a drzwi do pokoi mają standardowe wymiary – nie są dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Rodzinny Dom im. Serca Jezusa (podmiot prowadzący: Dom Zakonny Instytutu Sióstr Służebnic Wynagrodzicielek Najświętszego Serca Jezusa), ul. Judyma 47

Budynek, w którym mieści się placówka nie jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Rodzinny Dom im. św. Dominika (podmiot prowadzący: Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Dominikanek Matki Bożej Różańcowej), **ul. Kąkolowa 7**

Budynek, w którym mieści się placówka nie jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ODDZIAŁ W LUBLINIE

Kompleks budynków ZUS jest zlokalizowany przy ul. Zana 36, 38 C. Wyznaczone zostały miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych bezpośrednio przy budynku Zana 38 C na zamkniętej części placu (wjazd od ul. Zana). Miejsca są oznaczone kopertą oraz znakami pionowymi.

Obsługa klientów odbywa się na dwóch salach obsługi. Sprawy związane z rentami i emeryturami załatwiane są w budynku ul. Zana 36, natomiast sprawy związane z bieżącą aktywnością zawodową w budynku 38 A.

Do wszystkich wejść prowadzą podjazdy dostosowane dla wózków inwalidzkich. Ewentualna komunikacja w budynku jest możliwa za pomocą wind. Korytarze wyposażone są w poręcze.

We wszystkich budynkach znajdują się toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

W Zakładzie poza godzinami otwarcia Sal obsługi klientów skorzystać można z urzędomatu. Urządzenie przystosowane jest również do obsługi osób z niepełnosprawnością słuchu i wzroku.

Obsługę klientów wspomaga również system kierowania ruchem poprzez sygnalizację dźwiękowo-wzrokową.

MIEJSKI ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Zespół mieści się przy ul. Magnoliowej 2, w budynku w pełni przystosowanym dla osób z niepełnosprawnością narządu ruchu.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie swoje działania prowadzi w 27 miejscach rozmieszczonych na terenie całego miasta. Dwa budynki, są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych tj. lokal znajdujący się przy ul. Zemborzyckiej 88-92, w którym mieszczą się Dział Świadczeń Socjalnych MOPR i Dział ds. Osób Niepełnosprawnych oraz budynek usytuowany przy ul. Hutniczej 1 A, w którym mieści się siedziba Filii Nr 2 MOPR wraz z Sekcją Pracy Socjalnej Nr 11 oraz z Sekcją ds. rodzin zastępczych. W budynku przy ul. Zemborzyckiej 88-92 w 2012r. metodą gospodarczą została zlikwidowana przeszkoda w postaci stopnia przy wejściu na teren Ośrodka od strony przystanku autobusowego. W 2013r. budynek został w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, zostały zamontowane automatyczne drzwi wejściowe do budynku oraz odbył się montaż drzwi z mechanizmem przymykowym do drzwi prowadzących do sali obsługi klienta. Dodatkowo w wyniku likwidacji barier w komunikowaniu się jedno ze stanowisk obsługi zostało wyposażone w wideofon służący tłumaczeniu on-line na język migowy. Pozostałe budynki, w których mają siedzibę

jednostki MOPR są nieprzystosowane dla osób niepełnosprawnych. Nawet jeżeli przed budynkiem wykonany jest podjazd, to nie ma dostępności do pomieszczeń np. z uwagi na umiejscowienie pokoi na piętrze. W budynkach użytkowanych przez MOPR dużym problemem jest też brak odpowiedniej przestrzeni do manewrowania wózkiem inwalidzkim, w części lokali otwory drzwiowe są zbyt małe a łazienki niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela:

Tab. 10. Bariery w MOPRu

Lp.	Nazwa jednostki	Adres występowania bariery	Opis bariery
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	ul. Grodzka 7	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na trzech kondygnacjach. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych; dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne; dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
2.	Filia MOPR Nr 1	ul. Lubartowska 6-8	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
3.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 16 Poprzednio w zakresie działania Filii Nr 2	ul. Towarowa 19	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba SPS na wysokim parterze. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
4.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 2	ul. Narutowicza 74	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba SPS na parterze. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
5.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 4	ul. Lubartowska 6-8	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba SPS na parterze. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.

6.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 3	ul. Jezuicka 4	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na I kondygnacji. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
7.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 15	ul. Chopina 11/4	Budynek dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba na I piętrze, bez barier (w budynku znajduje się winda). Brak jest dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat.
8.	Filia MOPR nr 2 i Sekcja Pracy Socjalnej nr 11 oraz Sekcja ds. rodzin zastępczych	ul. Hutnicza 1A	Budynek częściowo dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba SPS na wysokim parterze. Brak automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej
9.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 7 i 12	ul. Startowa 11	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na I kondygnacji. Brak podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej
10.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 23 F	ul. Jagielly 16 E	Budynek dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba na I piętrze, bez barier (w budynku znajduje się winda). Brak jest dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat.
11.	Filia MOPR NR 3 i SPS Nr 8	ul. Mieszka I 4	Budynek częściowo dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba SPS na wysokim parterze. Brak automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej
12.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 6	ul. Jutrzenki 6	Budynek dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba na I piętrze, bez barier (w budynku znajduje się winda). Brak jest dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat.
13.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 17	ul. Róży Wiatrów 1	Budynek dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba na I piętrze, bez barier (w budynku znajduje się winda). Brak jest dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat.
14.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 21	Głusk, ul. Zdrowa 14	Budynek dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba na I piętrze, bez barier (w budynku znajduje się winda). Brak jest dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat.
15.	Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	ul. Głębocka 11	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba na I piętrze. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku. Brak podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.

16.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 14	ul. Zana 38 piętro III	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na III kondygnacji. Brak podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych i innych urządzeń do transportu pionowego oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. Winda w budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
17.	Filia MOPR nr 4 i SPS Nr 19	Aleja Kompozytorów Polskich 8	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na parterze budynku. Brak podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: brak niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
18.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 18	ul. Koryznowej 2b	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na parterze budynku. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
19.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 1 Poprzednio w zakresie działania Filii Nr 1	ul. Głowackiego 35	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba SPS na parterze. Brak automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
20.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 22	ul. Paganiniego 12	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na parterze budynku. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.

21.	Filia MOPR nr 5 i SPS Nr 20 oraz Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów	ul. Nałkowskich 114	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na I kondygnacji. Brak podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
22.	Sekcja Pracy Socjalnej nr 5	ul. Piekarska 27	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na I kondygnacji. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
23.	Dział Świadczeń Socjalnych MOPR oraz Dział ds. Osób Niepełnosprawnych MOPR	ul. Zemborzycka 88 - 92	Budynek dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych – bez barier
24.	Centrum Aktywności Środowiskowej oraz Sekcja Pracy Socjalnej Nr 23 G Filii Nr 2 MOPR	ul. A. Grygowej 4B	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba CAŚ oraz SPS Nr 23 G znajdują się na parterze. Brak automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
25.	Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin	ul. Popiełuszki 28E/3	Budynek parterowy, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku oraz automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urządzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
26.	Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych	Młyńska 18	Budynek niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, siedziba Ośrodka mieści się na wysokim parterze. Na zewnątrz budynku zainstalowana jest winda dla osób niepełnosprawnych umożliwiająca samodzielne ich wejście i wyjście z budynku oraz dostęp do części pomieszczeń Ośrodka zlokalizowanych na poziomie wyjścia. Brak automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku nie występują progi i zróżnicowania poziomów w posadzkach, do części pomieszczeń zlokalizowanych na niższym poziomie prowadzą schody. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do

			samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.
27.	Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	Poniatowskiego 4	Budynek wielokondygnacyjny, niedostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, lokal MOPR znajduje się na I piętrze. Brak pochylni i podjazdów dla osób niepełnosprawnych umożliwiających samodzielne ich wejście i wyjście z budynku; podnośników, platform schodowych, transporterów schodowych, wind i innych urządzeń do transportu pionowego; automatycznych drzwi wejściowych do budynku. WC i łazienki nie są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak oporęczowania ciągów komunikacyjnych, WC i łazienek w budynku. W budynku występują progi i różnicowania poziomów w posadzkach. Otwory drzwiowe w budynku nie są dostosowane do poruszania się przez nie osób niepełnosprawnych. Brak posadzek antypoślizgowych i dostosowania stolarki okiennej do samodzielnej obsługi przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowania pomieszczeń w budynku w urzędzenia do samodzielnej obsługi, w tym: niskich blatów z możliwością wjazdu wózkiem pod blat oraz brak gniazd wtykowych i wyłączników w strefie dostępnej dla osoby siedzącej.

Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

Centrum Interwencji Kryzysowej mieści się przy ul. Probstwo 6 A, w budynku II poziomym, częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Niepełnosprawni ruchowo swobodnie i samodzielnie mogą dostać się do budynku i dotrzeć do pomieszczeń znajdujących się na parterze. Do przyjęć osób niepełnosprawnych ruchowo posługujących się wózkami inwalidzkimi przystosowane są 2 gabinety przyjęć. Brak automatycznych drzwi wejściowych. Ze względu iż wejście do CIK znajduje się na poziomie chodnika nie wymaga pochylni i podjazdu. Brak progów w drzwiach wejściowych oraz gabinetach przyjęć. Drzwi w gabinetach na parterze są szerokie co umożliwia przejazd wózka inwalidzkiego. Toaleta niedostosowana do osób niepełnosprawnych, brak poręczy co uniemożliwia samodzielne korzystanie z WC. Osoby niepełnosprawne korzystają z toalety z pomocą opiekuna.

MOSIR „BYSTRZYCA”

Analizując dostępność obiektów sportowo-rekreacyjnych MOSIR „Bystrzyca” można dokonać podziału na jednostki, z których mogą korzystać osoby niepełnosprawne dzięki pewnym udogodnieniom oraz na jednostki, w których występują liczne bariery utrudniające osobom, szczególnie niepełnosprawnym fizycznie, korzystanie z obiektów.

Do pierwszej grupy (przystosowanych dla osób niepełnosprawnych) można zaliczyć:

- Kompleks basenów – Słoneczny Wrotków ul. Osmolicka 10, obiekt w całości na jednym poziomie, posiada podjazd na pomosty przy basenach. Przy Kompleksie jest parking, na którym wyznaczone jest 6 miejsc dla osób niepełnosprawnych zwolnione z opłaty parkingowej, przystosowane są także toalety;
- Centrum Sportowo-Rekreacyjne (kryta pływalnia i sala sportowa) ul. Łabędzia 4 – obiekt w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych – brak schodów, cały obiekt na jednym poziomie, toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, niecki basenowe wyposażone w podnośniki do opuszczania do wody osób niepełnosprawnych, parking z miejscami przeznaczonymi dla osób niepełnosprawnych;
- Basen Olimpijski (zespół krytych pływalni ze strefą rekreacji i odnową biologiczną) przy

Al. Zygmuntofskich 4. Ze względu na fakt, że wszystkie obecnie realizowane obiekty użyteczności publicznej muszą spełniać wymóg dostępności dla osób niepełnosprawnych, także i ten jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Basen został wyposażony w podnośniki dla osób z różnymi typami niesamodzielności spowodowanymi niepełnosprawnością neurologiczną i ruchową. +

– Strefa H2O (kryta pływalnia) Al. Zygmuntofskie 4 – dostępny jest podjazd umożliwiający wjazd do budynku, toalety są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyznaczone 3 miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych; szatnie pływalni (damska i męska) dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych;

– Lodowisko „Iceman” Al. Zygmuntofskie 4 – (ze względu na budowę Basenu Olimpijskiego wejście od strony ul. Lubelskiego Lipca) - cały obiekt na jednym poziomie, dostęp do strefy bezpłatnej (poczekalnia z toaletą dostosowaną do potrzeb niepełnosprawnych) oraz gastronomii (strefa ciepła). Po zakończeniu budowy Basenu Olimpijskiego dostęp do antresoli widokowej za pomocą windy. Brak miejsc do parkowania w ogóle – należy skorzystać z parkingu przy Al. Zygmuntofskich 4;

– Hala Sportowo - Widowiskowa, Al. Zygmuntofskie 4 – usytuowany od ul. Żabiej podjazd umożliwi wjazd tylko na zaplecze Hali Sportowej i do toalet. Aby wjechać na koronę hali trzeba korzystać z wejścia znajdującego się przy krytej pływalni. Wjazd wózkiem na trybuny wewnętrzną pochylnią (od strony ul. Żabiej) na trybunach hali sportowo-widowiskowej wydzielone i oznaczone miejsca dla osób na wózkach inwalidzkich. Szatnie i toalety dostosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Parking wspólny z krytą pływalnią, Lodowiskiem „Iceman”, Miasteczkiem Ruchu Drogowego i Basenem Olimpijskim (w budowie);

– Miasteczko Ruchu Drogowego, Al. Zygmuntofskie 4 – budynek parterowy, progi drzwi zewnętrznych nie przekraczają 1 cm, wypożyczalnia posiadać będzie trójkołowe rowery dla niepełnosprawnych, w obiekcie znajduje się WC przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych;

– Stadion Miejski Al. Zygmuntofskie 5 – budynek posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych na trybuny przy budynku spikerskim, wyznaczone 3 miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych. Utrudniony wjazd do budynku administracyjnego (1 stopień przed wejściem), brak dostępu do I i II piętra, brak toalet dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;

– Hala Globus, ul. Kazimierza Wielkiego 8 – w hali zainstalowany jest podest dla osób niepełnosprawnych, który umożliwi przemieszczanie osoby na wózku z poziomu wejścia głównego na poziom boiska, z tego samego poziomu można dostać się bezkolizyjnie na niższy poziom trybun stacjonarnych. WC dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych z systemem przyzywającym, dostępne z komunikacji ogólnej, na każdym poziomie po jednej toalecie. Istnieje również możliwość wprowadzenia grupy osób niepełnosprawnych do wnętrza hali od strony zaplecza technicznego na poziom boiska. Na parkingu przyległym do Hali wyznaczone miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych;

– Arena Lublin, ul. Stadionowa 1 – obiekt w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wyznaczone miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych - miejsca parkingowe znajdujące się w sąsiedztwie wejść na dany sektor, 18 miejsc na trybunach w sektorze „I 1” (dla osób na wózkach oraz ich opiekunów), w tym samym sektorze kiosk gastronomiczny oraz toalety dostępne przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Część administracyjno-biurowa: wejścia główne z poziomu terenu, na wyższe poziomy obiektu dostęp przy pomocy dwóch wind, drzwi pomiędzy poszczególnymi częściami obiektu bez progów, toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych;

– Stadion lekkoatletyczny, ul. Piłsudskiego 22 – obiekt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (łagodny zjazd na płytę stadionu, podjazd przed wejściem do budynku,

platforma dla wózków, toaleta);

– Budynek Zarządu MOSiR, ul. Filaretów 44 – posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych umożliwiający wjazd do budynku, brak jest jednak dostępu do piwnic, I i II piętra. Niedostosowane są również w tym budynku toalety. Na parkingu przyległym do biurowca wyznaczone miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych zwolnione z opłaty parkingowej.

Niedostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych są:

– Sala Sportowa „Cukrownik” ul. Krochmalna 13 - nieprzystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (progi, brak podjazdów, brak toalet);

– Stadion i hala sportowa „Lublinianka”, ul. Leszczyńskiego 19, 19 b – dostęp tylko do pomieszczeń na parterze dwupiętrowego budynku i wyznaczone miejsca parkingowe, brak toalet przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.

MIEJSKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Biuro mieści się w budynku na Starym Mieście przy ul. Złotej 2, budynek nie posiada windy, brak też jest możliwości wjazdu wózkiem inwalidzkim do budynku.

INSTYTUCJE KULTURALNE

Miejska Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego

Jedną z najważniejszych instytucji jest Miejska Biblioteka Publiczna. Biblioteka stale obsługuje ponad 900 czytelników niepełnosprawnych. W tej grupie mieści się ponad 100 czytelników, którym bibliotekarze dostarczają książki w ramach stałej oferty *Książka do domu*. Zbiory Biblioteki na koniec roku 2014 liczyły łącznie 584 192 vol. Zbiory specjalne – audiowizualne, elektroniczne – liczyły 44 712 jednostki. MBP prenumeruje i udostępnia 175 tytułów gazet i czasopism w 1 119 egzemplarzach. Z 39 placówek filialnych większość ma dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, dogodne (w pobliżu siedziby) usytuowanie parkingu. Obniżone krawężniki posiada tylko 1/3 chodników prowadzących do bibliotek. 17 placówek usytuowanych jest na parterze, można dotrzeć do nich wózkiem, do 6 prowadzi pochylnia. Większość bibliotek posiada wewnątrz umożliwiające poruszanie się na wózku. Biblioteka kupuje książki z dużą czcionką, prowadzi zbiórki książek dla placówek opieki – m.in. 200 egz. dla Domu Pomocy Społecznej przy ul. Ametystowej w Lublinie, 200 egz. dla DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów, dla DPS im. Matki Teresy z Kalkuty przy Głowackiego, zapewnia cykliczną obsługę czytelniczą oraz ofertę programową dla osób ze Środowiskowego Domu Samopomocy „Roztocze”, Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Specjalnej Troski, Warsztatów Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół oraz WTZ „Misericordia”, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niesłyszącej i Słabo Słyszącej, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. prof. Zofii Sękowskiej, DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie, Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo, Fundacji Szansa dla Niewidomych, Niepublicznej Poradni Dysleksyjnej, Polskiego Związku Głuchych Oddział w Lublinie, prowadzi obsługę osób hospitalizowanych, donoszenie książek pacjentom na oddziały szpitalne – Filia nr 4

Al. Kraśnicka 100, Filia nr 14 ul. Jaczewskiego 8, Filia nr 23 ul. Chodźki 2, Filia nr 33 Al. Raławickie 23 (filie mieszczące się na terenie szpitali). Miejska Biblioteka Publiczna każdego roku planuje i przeprowadza remonty pomieszczeń, znosząc bariery architektoniczne i przystosowując swoje placówki dla osób z różnymi niesprawnościami. Ponadto Dyrekcja MBP organizuje i kieruje pracowników na szkolenia i seminaria podnoszące kwalifikacje zawodowe kadry w zakresie działalności na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne mają możliwość odbywania staży w MBP ze skierowań Miejskiego Urzędu Pracy. Biblioteka współpracuje z lubelskimi uczelniami w zakresie organizacji i realizacji studenckich praktyk zawodowych ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży niepełnosprawnej.

Uwaga!

Wszystkie filie MBP oferują czytelnikom bezpłatny dostęp do internetu.

Dzielnicowy Dom Kultury „Węglin”

Siedziba Dzielnicowego Domu Kultury „Węglin” usytuowana jest w dzielnicy Węglin Północny, przy ulicy Judyma 2 A, w budynku czterokondygnacyjnym. Oferta kulturalna instytucji jest zogniskowana wokół trzech obszarów tematycznych: edukacja artystyczna dzieci i młodzieży, cykle prezentujące interesujące zjawiska teatralne, muzyczne, sztukę współczesną oraz działania aktywizujące kulturalnie i animujące mieszkańców. Budynek instytucji przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada miejsca parkingowe, wejście do budynku jest bezpośrednio z poziomu chodnika. Szerokie drzwi wewnątrz, pozwalają swobodnie poruszać się po obiekcie, windę, która umożliwia dostęp do wszystkich kondygnacji budynku, jak również toalety przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zestawienie barier i udogodnień w instytucjach kulturalnych przedstawia poniższa tabela.

Tab. 11. Instytucje kulturalne

L.p.	Nazwa instytucji (obiektu), adres, przynależność do innych instytucji	Rodzaj imprez, usług dostępnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku	Uwagi
1.	Miejska Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego ul. Peowiaków 12, 20-007 Lublin tel.: 81 466 62 00	Dyrekcja	winda
2.	Filia nr 1 MBP ul. Kościelna 7a, Lublin	Czytelnictwo, imprezy kulturalno – oświatowe, lekcje biblioteczne dla uczestników szkół specjalnych i klas integracyjnych	niedostępna dla osób niepełnosprawnych
3.	Filia nr 2 MBP ul. Peowiaków 12, 20 – 007 Lublin	Czytelnictwo, koncerty „Biblioteczne wtorki z muzyką klasyczną” oraz „Jazz i Piosenka”, wykłady z zakresu historii sztuki, cykl spotkań literackich „Inspiracje Plus”, zajęcia dla seniorów	dostępny parter
4.	Filia nr 3 MBP ul. Hutnicza 20, 20-217 Lublin tel.: 81 746 29 63	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, spotkania z seniorami	dostępny parter

5.	Filia nr 4 MBP ul. Kraśnicka 100 (szpital), 20-007 Lublin tel.: 81 537 47 15	Czytelnictwo, udostępnianie zbiorów na oddziałach szpitalnych	winda
6.	Filia nr 5 MBP ul. Krochmalna 13a, 20-401 Lublin tel. 81 442 44 24	Czytelnictwo, zajęcia kulturalno - oświatowe	niedostępna dla osób niepełnosprawnych
7.	Filia nr 6 MBP ul. Poniatowskiego 4, 20-060 Lublin tel. 81 533 07 13	Czytelnictwo, Klub Czytelników Niesłyszących, Klub Czytelników READCOM, zajęcia kulturalno - oświatowe	niedostępna dla osób niepełnosprawnych
8.	Filia nr 7 MBP ul. Kunickiego 35, Lublin tel.: 81 472 53 93	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, cykl imprez „Ludzie z pasją” (prezentacja twórczości mieszkańców dzielnicy)	niedostępna dla osób niepełnosprawnych
9.	Filia nr 8 MBP ul. Zuchów 2, Lublin tel.: 81 534 10 73	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne bezpłatny dostęp do internetu	dostępny parter
10.	Filia nr 9 MBP ul. Krańcowa 106, Lublin tel.: 81 744 17 18	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne dla uczniów SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niesłyszących i Słabo Słyszącej, współpraca z DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów, spotkania z seniorami	podjazd
11.	Filia nr 10 MBP ul. Kleeberga 12 a, 20-243 Lublin tel. 81 747 10 23	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, spotkania z seniorami	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
12.	Filia nr 11 MBP ul. Lwowska 6, 20-128 Lublin tel.: 81 747 43 54	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe,	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
13.	Filia nr 12 MBP ul. Żelazowej Woli 7, 20-853 Lublin tel.: 81 741 52 73	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, Dyskusyjny Klub Książki, współpraca z Dziennym Ośrodkiem Adaptacyjnym dla Dzieci Specjalnej Troski przy ul. Poturzyńskiej	podjazd
14.	Filia nr 13 MBP ul. Grażyny 13, Lublin tel.: 81 525 08 85	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, spotkania w ramach Klubu Aktywnego Seniora, współpraca z MOPR Filia nr 3 i z Dziennym Domem Pomocy nr 2 przy ul. Pozytywistów	dostępny parter
15.	Filia nr 14 MBP ul. Jaczewskiego 8 (szpital), Lublin tel.: 81 724 41 37	Czytelnictwo, udostępnianie zbiorów na oddziałach szpitalnych oraz Centrum Onkologii Lubelskiej	winda
16.	Filia nr 15 MBP ul. Wajdeloty 20, 20-604 Lublin tel. 81 525 12 62	Czytelnictwo, lekcje biblioteczne, zajęcia dla podopiecznych ŚDS WTZ Roztocze	niedostępne dla osób niepełnosprawnych

17.	Filia nr 16 MBP ul. Kasztanowa 1, 20-138 Lublin tel. 81 444 77 55	Czytelnictwo, zajęcia kulturalno - oświatowe	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
18.	Filia nr 17 MBP ul. Przyjaźni 11, Lublin tel.: 81 746 28 11	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, współpraca z WTZ Stowarzyszenia „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół przy ul. Gospodarczej	dostępny parter
19.	Filia nr 18 MBP ul. Głęboka 8, 20-612 Lublin tel.: 81 746 28 11	Czytelnictwo, warsztaty komputerowe dla seniorów	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
20.	Filia nr 19 MBP ul. Kunickiego 89, 20-459 Lublin tel.: 81 745 31 44	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, Klub Czytelników READCOM, współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych im. prof. Zofii Sękowskiej przy ul. Wyścigowej	podjazd
21.	Filia nr 20 MBP ul. Krężnicka 125, 20-518 Lublin tel.: 81 750 09 26	Czytelnictwo, zajęcia kulturalno - oświatowe	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
22.	Filia nr 21 MBP ul. Rynek 19, 20-111 Lublin tel.: 81 532 05 45	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, warsztaty komputerowe dla Szkoły Superbabci dr Zofii Zaorskiej i seniorów, współpraca z DPS przy ul. Archidiakońskiej	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
23.	Filia nr 22 MBP ul. Kruczkowskiego 14, 20-468 Lublin tel.: 81 744 48 16	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, zajęcia dla seniorów, współpraca z MOPR-Filia nr 5	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
24.	Filia nr 23 MBP ul. Chodźki 2 (szpital), Lublin tel.: 81 718 51 04	Czytelnictwo, promocja twórczości plastycznej uczestników WTZ przy ŚDS „Roztocze”, udostępnianie zbiorów na oddziałach, akcje głośnego czytania dla małych pacjentów	winda
25.	Filia nr 24 MBP ul. Juranda 7, 20-629 Lublin tel.: 81 525 65 03	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, Klub Czytelników READCOM, zajęcia dla uczestników WTZ, promocja twórczości plastycznej uczestników WTZ przy ŚDS „Roztocze”	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
26.	Filia nr 25 MBP ul. Sympatyczna 16, 20-530 Lublin tel.: 81 525 65 03	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
27.	Filia nr 26 MBP ul. Leonarda 18, 20-625 Lublin tel.: 81 525 64 39	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne	dostępny parter, oddział foniczny filii (wybór audiobooków)
28.	Filia nr 27 MBP	Czytelnictwo, imprezy	specjalistyczny punkt dostępu do

	ul. Br. Wieniawskich 5, 20-844 Lublin tel.: 81 741 62 36	kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne dla uczestników szkół specjalnych i klas integracyjnych. Współpraca z placówkami: Fundacja Szansa dla Niewidomych Oddział Lublin, ul. Głowackiego; Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, Al. Spółdzielczości Pracy; Niepubliczna Poradnia Dyslektyczna, ul. Kosmowskiej; ALTIX, ul. Głowackiego	internetu przystosowany do obsługi osób z upośledzeniem narządu wzroku (PIAP), komputery wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie udźwiękawiające z syntetyzatorem mowy, powiększające obraz, skaner przekształcający treść pisaną w mówioną. Filia gromadzi zbiory audiowizualne i foniczne; niedostępne dla osób niepełnosprawnych
29.	Filia nr 28 MBP ul. Nadbystrzycka 85, 20-501 Lublin tel.: 81 525 86 44	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne dla uczestników szkół specjalnych i klas integracyjnych	dostępny parter, jedno stanowisko przystosowane do potrzeb osób z upośledzeniem narządu wzroku. Komputery wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie udźwiękawiające z syntetyzatorem mowy, powiększające obraz, skaner przekształcający treść pisaną w mówioną. Oddział foniczny (oferta audiobooków)
30.	Filia nr 29 MBP ul. Kiepury 5, 20-838 Lublin tel.: 81 741 92 94	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, zajęcia dla uczestników WTZ Stowarzyszenia „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół przy ul. Radzyńskiej, zajęcia tematyczne dla Dziennego Centrum Aktywności przy ul. Rogowskiego, promocja twórczości plastycznej uczestników WTZ	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
31.	Filia nr 30 MBP Galeria 31 ul. B. Wieniawskich 5, 20-844 Lublin	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia komputerowe, promocja twórczości mieszkańców DPS im. Matki Teresy z Kalkuty, uczestników WTZ.	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
32.	Filia nr 31 MBP ul. Nałkowskich 104, 20-470 Lublin tel.: 81 744 71 69	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia dla seniorów	dostępny parter
33.	Filia nr 32 MBP ul. Szaserów 13-15, 20-553 Lublin tel.: 81 311 00 09	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, kino dla Seniora	dostępny parter, sprzęt dla niewidomych – multilektor SARA.
34.	Filia nr 33 MBP ul. Al. Racławickie 33 (szpital) 20-049 Lublin tel.: 81 718 32 99	Czytelnictwo, udostępnianie zbiorów na oddziałach	niedostępne dla osób niepełnosprawnych

35.	Filia nr 34 MBP ul. Judyma 2a, 20-716 Lublin	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia dla seniorów, współpraca z DPS „Betania” przy ul. Kraśnickiej	winda
36.	Filia nr 35 MBP ul. Bursztynowa 20, 20-576 Lublin tel.: 81 311 00 02	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia dla seniorów	podjazd
37.	Filia nr 36 MBP ul. Zygmunta Augusta 15, 20-283 Lublin tel.: 81 311 00 16	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia dla seniorów, współpraca z Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo przy ul. Doświadczalnej, MOPR Sekcja Pracy Socjalnej nr 23 przy ul. Jagiełły 16	winda, pochylnia
38.	Filia nr 37 MBP ul. Bazylianówka 85, 20-144 Lublin tel.: 81 742 12 87	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia dla seniorów, współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy „Absolwent” przy Al. Spółdzielczości Pracy, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczy nr 1 przy Al. Spółdzielczości Pracy	dostępny parter
39.	Filia nr 38 MBP ul. Relaksowa 25, 20-819 Lublin tel.: 81 311 01 12	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy	dostępny parter, podjazd
40.	Filia nr 39 MBP ul. Głuska 138, 20-380 Lublin tel.: 81 532 05 29	Czytelnictwo, imprezy kulturalno-oświatowe, lekcje biblioteczne, wystawy, zajęcia dla seniorów, współpraca z WTZ „Misericordia” przy ul. Głuskiej	niedostępne dla osób niepełnosprawnych
41.	Biblioteka Główna UMCS ul. Radziszewskiego 11, 20-950 Lublin tel.: 81 537 58 35	Czytelnictwo	Nowy budynek dostępny (windy), wejście do starego budynku przez nowy
42.	Akademickie Centrum Kultury „Chatka Żaka” ul. Radziszewskiego 16, 20-031 Lublin tel.: 81 533 32 01	Wystawy, sala kinowa, koncerty, spotkania, kiermasze, festiwale	Przystosowane WC
43.	Wojewódzki Ośrodek Kultury ul. Dolna Panny Marii 3, 20-010 Lublin tel.: 81 532 42 07	Biblioteka, Galeria WOK, biuro drukarni, introligatorium, Centrum Aktywizacji Seniorów, Związek Literatów Polskich	Dostępny tylko parter, przystosowane WC
44.	Dzielnicowy Dom Kultury „Węglin”, ul. Judyma 2a, 20-716 Lublin tel. 81 466 59 10, e-mail: info@ddkweglin.pl www.ddkweglin.pl	Wszystkie wydarzenia organizowane w instytucji są dostępne dla osób niepełnosprawnych	Cały budynek przystosowany dla osób niepełnosprawnych

45.	Dzielnicowy Dom Kultury „Bronowice” 20 – 320 Lublin, ul. Krańcowa 106, tel. 81 744 16 38	Koncerty kameralne, audycje muzyczne, wydarzenia kulturalne, przedstawienia, wystawy, spotkania, warsztaty, przeglądy, konkursy. Grupy taneczne, plastyczne, warsztaty rękodzieła, Cafe Senior, zajęcia ruchowe dla 50+	Dostępny tylko parter, WC na I piętrze - niedostępne
46.	Dzielnicowy Dom Kultury „Bronowice” 20 – 320 Lublin, ul. Hutnicza 28A, tel. 81 746 61 94	Koncerty kameralne, wydarzenia kulturalne, przedstawienia, wystawy, spotkania, warsztaty rękodzieła. Grupy taneczne, plastyczne, Cafe Senior, zajęcia ruchowe dla 50+, Grupa twórcza dla dorosłych, nauka gry. Warsztaty lingwistyczne.	Budynek parterowy – bez schodów i progów, przestrzenne sale i korytarz, WC przystosowane dla osób niepełnosprawnych
47.	Dom Kultury LSM ul. K. Wallenroda 4a, 20-607 Lublin tel.: 81 743 48 29	Spotkania literackie, Galeria LSM, spotkania brydżystów, grupa hafciarska, spotkania muzyczne, zajęcia plastyczne, Kino „Grażyna”	3 schodki do pokonania - oferowana pomoc
48.	Dom Kultury „Ruta” ul. Różana 8, 20-538 Lublin tel.: 81 463 70 30	Wystawy, spotkania, imprezy kulturalno – oświatowe: Akademia Rysunku, spotkania z Autorskim Filmem Animowanym, pisanie ikon, nauka gry na gitarze, taniec towarzyski, zajęcia modelarskie	Budynek parterowy – bez schodów i progów, przestrzenne sale i korytarz
49.	Klub Osiedlowy „Źródło” ul. Samsonowicza 25, 20-485 Lublin	Zajęcia plastyczne, muzyczne, angielski, imprezy kulturalno -oświatowe	Dostępny parter, bez WC
50.	Muzeum Lubelskie w Lublinie ul. Zamkowa 9, 20-117 Lublin tel.: 81 532 17 43	Wystawy stałe i czasowe, koncerty kameralne, promocje książek	Całkowita dostępność od 30.06.2008
51.	Muzeum Wsi Lubelskiej Aleja Warszawska 96, 20-824 Lublin	Wystawy stałe i czasowe	Trzeba wcześniej poinformować o przybyciu
52.	Muzeum UMCS ul. Radziszewskiego 11(gmach Biblioteki Głównej UMCS), 20-031 Lublin	Wystawy	Wejście przez nowy budynek BG UMCS
53.	Teatr Stary w Lublinie ul. Jezuicka 18 20 – 113 Lublin tel. 81 466 59 25	Całość repertuaru (spektakle, koncerty, spotkania, projekcje kinowe) z wyłączeniem zajęć warsztatowych dla dzieci, w których widzowie przebywają na scenie (na scenę prowadzi schody)	Budynek Teatru jest w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, ponadto organizujemy projekcje filmowe i spektakle teatralne z audiodeskrypcją dla osób niewidomych i niedowidzących, dysponujemy również pętlami indukcyjnymi dla osób niedosłyszących.
54.	Teatr im. H.Ch. Andersena ul. Dominikańska 1, 20-111 Lublin tel.: 81 532 16 28	Teatr lalkowy, koncerty	Budynek nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak wind, podjazdów, toalety są nieprzystosowane, nie ma tłumacza migowego, ubrajlownienia, tyflomapy itp., przy wcześniejszym powiadomieniu o przybyciu oferuje pomoc

55.	Teatr im. Juliusza Osterwy ul. Gabriela Narutowicza 17, 20-004 Lublin tel.: 81 532-29-35 (sekretariat)	Teatr dramatyczny, koncerty, inne spektakle	Trzeba wcześniej poinformować o przybyciu
56.	Ośrodek Praktyk Teatralnych „Gardzienice” Biuro: ul. Grodzka 5a, 20-112 Lublin tel.: 81 532 98 40	Spektakle	Częściowo dostępne, w miejscach nieдоступnych oferowana pomoc, wcześniej należy powiadomić o przybyciu, konieczna rezerwacja miejsc
57.	Teatr Muzyczny w Lublinie ul. Marii Curie - Skłodowskiej 5, 20-029 Lublin tel.: 81 532 76 13	Operetki, musicale, koncerty	Specjalne podjazdy, na widowni miejsca wydzielone dla wózków, urządzenia na podcierwień dla nieodosłyszających. Wcześniej należy powiadomić o przybyciu,
58.	Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”	Ośrodek kultury	budynek nie przystosowany – potrzebna pomoc
59.	Kino Studyjne „Chatka Żaka” ul. Radziszewskiego 16, 20-031 Lublin tel.: 81 533-32-01 ACK „Chatka Żaka”	Pokazy filmów, przeglądy, festiwale, maratony filmowe	Przystosowane WC
60.	Centrum Kultury w Lublinie ul. Peowiaków 12, 20-007 Lublin tel.: 81 466 61 00	Koncerty, wystawy, spektakle teatralne, festiwale, zajęcia dla dzieci i młodzieży, imprezy okolicznościowe	Specjalne podjazdy, w budynku znajduje się winda, toalety dla osób niepełnosprawnych, z przodu budynku znajdują się dwa miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych.
61.	Centrum Kultury w Lublinie Muszla Koncertowa w Ogrodzie Saskim Al. Raclawickie 3	koncerty, filmy, imprezy okolicznościowe	budynek administracyjny – bez barier. Platforma dla wózków inwalidzkich, przystosowane wc, podjazdy na widownię.
62.	Galeria Sceny Plastycznej KUL Rynek 8, 20-111 Lublin tel.: 81 445 45 02	Wystawy	Jeden stopień, potrzebna pomoc
63.	Galeria Sztuki „Wirydarz” ul. Narutowicza 8, 20-004 Lublin tel.: 81 441 33 50	Wystawy	2 schodki, oferowana pomoc
64.	Galeria Fotografii „Prospero” ul. Krakowskie Przedm. 52, 20-002 Lublin tel.: 81 743 74 38	Wystawy	Podjazd dla osób niepełnosprawnych
65.	Galeria Przy Bramie TPSP ul. Grodzka 36, Lublin tel.: 81 532 28 31	Wystawy	1 stopień
66.	Galeria 1 im. Bogusława Słomki Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin Katolicki Uniwersytet Lubelski	Wystawy, wernisaże happeningi	Dostępna platforma schodowa, podjazd dla wózków inwalidzkich, przystosowane WC (podłoga anty- poślizgowa uchwyty, powierzchnia manewrowa, umywalka na odpowiedniej wysokości , nie zabu- dowana), oznaczenia brajlowskie dla niewidomych
67.	Aula Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Al. Raclawickie 14 20-950 Lublin	Wykłady, konferencje, seminaria, szkolenia, warsztaty, koncerty	Dostępna platforma schodowa, podjazd dla wózków inwalidzkich, przystosowane WC (podłoga antyślizgowa uchwyty, powierzchnia manewrowa, umywalka na odpowiedniej wysokości , nie zabudowana), oznaczenia brajlowskie dla niewidomych, system równoważny z pętlą indukcyjną

68.	Galeria „Gala Dom i Wnętrze” ul. Fabryczna 2, 20-301 Lublin tel.: 81 445 05 00	Wystawy	windy
69.	Galeria ART ul. Krakowskie Przedm. 62, Lublin tel.: 81 532 68 57	Wystawy	1 stopień, dostępny pierwszy poziom
70.	Kawiarnia Artystyczna „Hades” ul. Grodzka 21, 20-007 Lublin tel.: 81 532 87 61	Koncerty, wystawy, występy artystyczne, jubileusze,	Lokal niedostępny, oferowana pomoc po wcześniejszym powiadomieniu o przybyciu, organizowane są imprezy dla osób niepełnosprawnych
71.	Akwarela Café Rynek 6, 20-111 Lublin tel.: 81 534 64 09	Koncerty	1 stopień
72.	Klub „Polifonia” ul. Peowiaków 6, Lublin tel.: 81 473 57 02	Koncerty	3 schodki
73.	Restauracja „Mandragora” Rynek 9, Lublin tel.: 81 536 20 20	Koncerty	Dostępny tylko ogródek, do środka osoby są wnoszone
74.	Pub Nora ul. Narutowicza 22 (wejście od ul. Górnej), Lublin tel.: 509 508 520	Koncerty	2 schodki, oferowana pomoc
75.	EMPiK ul. Lipowa 13 (PLAZA) 20-024 Lublin Al. Sp. Pracy 30 (OPLIMP) 20-147 Lublin	Spotkania autorskie, promocje	wejście z poziomu chodnika wejście z poziomu chodnika
76.	Archiwum Państwowe w Lublinie ul. Jezuicka 13, 20-950 Lublin tel.: 81 532 80 71	Wystawy	Budynek niedostępny, jedyne wejście od Pl. Katedralnego po schodach. Po wcześniejszym uzgodnieniu możliwa pomoc.
77.	Środowiskowy Hufiec Pracy ul. Łabędzia 15, 20-335 Lublin tel.: 81 745 73 79	Koncerty, imprezy kulturalno-oświatowe	Podjazd, przystosowana szerokość drzwi. Toalety w pełni przystosowane dla osób niepełnosprawnych (umywalka na odpowiedniej wysokości, nie zabudowana). Podłoga antypoślizgowa, powierzchnia manewrowa dla wózków.
78.	Centrum Kongresowe Akademii Rolniczej ul. Akademicka 15, Lublin tel.: 81 533 37 52	Koncerty	W pełni przystosowany (winda, podłoga antypoślizgowa, oznaczenia kolorystyczne i brajlowskie. Dla osób niedowidzących projektory multimedialne o wyższej rozdzielczości, jakości i wielkości obrazu)
79.	Instytut Pamięci Narodowej ul. Szewska 2, 20-086 Lublin tel.: 81 536 34 01	Spotkania, czytelnia	Winda, podjazd dla wózków inwalidzkich, toaleta na lp. dostosowana dla osób niepełnosprawnych (uchwyty, powierzchnia manewrowa, nie zabudowana umywalka)
80.	Instytut Pamięci Narodowej ul. Staszica 22 A, 20-086 Lublin	Wystawy, konferencje, wykłady	Przystosowane WC (uchwyty, powierzchnia manewrowa dla wózków, umywalka nie zabudowana)

81.	Ogród Botaniczny UMCS ul. Sławinkowska 3, 20-001 Lublin	Zwiedzanie Ogrodu Zwiedzanie Ogrodu z przewodnikiem	Wjazd do ogrodu dostępny, część ścieżek i alejek pozwala na swobodne poruszanie się osób na wózkach. Grupy zorganizowane osób z dysfunkcjami wzroku oprowadzane są po kolekcjach roślinnych Ogrodu, oddziałujących na zmysł dotyku, smaku, powonienia.
82.	Galeria Labirynt 2 ul. Grodzka 3 20 – 112 Lublin	wystawy	Galeria mieści się na parterze, wejście z bramy budynku, przy drzwiach jeden schodek, brak toalety.
83.	Galeria Labirynt, ul. ks. J. Popiełuszki 5, 20 - 052 Lublin	Wystawy, wykłady, warsztaty, konferencje, filmy, koncerty, czytelnia, sprzedaż wydawnictw o sztuce dla dorosłych i dzieci	Wejście do parterowego budynku bezpośrednio z chodnika lub podjazd dla wózków inwalidzkich, drzwi szerokie, toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Przed budynkiem parking dla samochodów.
84.	Lubelski Ośrodek Informacji Turystycznej ul. Jezuicka 1/3, 20-113 Lublin	Bezpłatna informacja dla turystów krajowych, zagranicznych, mieszkańców Lublina; działalność promocyjna na rzecz Lublina; sprzedaż wydawnictw turystycznych i pamiątek; sprzedaż biletów na zagraniczne przewozy autobusowe.	Nie dostępny

* Pozostałe instytucje kulturalne nie dostarczyły stosownych informacji.

SĄDY

Dostępność lubelskich sądów przedstawia poniższa tabela.

Tab. 12. Dostępność lubelskich sądów.

L.p.	Nazwa instytucji (obiektu), adres, przynależność do innych instytucji	Rodzaj usług dostępnych dla osób niepełnosprawnych	Zastosowane udogodnienia
1.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie ul. M.C. Skłodowskiej 40 20 - 029 Lublin		Podjazd, winda z oznaczeniami brajlowskimi, uchwytami, winda, platforma prowadząca do holu z salami rozpraw, przystosowana toaleta, informacja świetlna i głosowa.
2.	Sąd Okręgowy w Lublinie ul. Krakowskie Przedmieście 43 Sąd Okręgowy w Lublinie ul. Krakowskie Przedmieście 47 Sąd Okręgowy w Lublinie ul. Plac Czechowicza 1	Strona internetowa przystosowana dla osób niepełnosprawnych	Budynek jest w trakcie rozbudowy, przebudowy i remontu z jednoczesnym dostosowaniem go na potrzeby osób niepełnosprawnych. Przewidywany termin zakończenia 2017 r. Podjazd, wewnętrzna platforma dla osób niepełnosprawnych, przystosowana toaleta. Podjazd zewnętrzny dla wózków inwalidzkich, winda, toalety na parterze i czterech piętrach przystosowane dla osób niepełnosprawnych.
3.	Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie ul. Krakowskie Przedmieście 76, 20-076 Lublin Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie ul. Krakowskie Przedmieście 78, 20-076 Lublin Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie ul. Konrada Wallenroda 4d, 20-607 Lublin Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie ul. Boczna Lubomelskiej 13, 20-950 Lublin	Strona internetowa przystosowana dla osób niepełnosprawnych, możliwość ustanowienia z urzędu tłumacza języka migowego, Biura Obsługi Interesantów i czytelnia akt zlokalizowano na parterze, w budynkach przy ul. Krakowskie Przedmieście 76 i Konrada Wallenroda 4d.	Winda, przystosowana toaleta, informacja świetlna systemu kolejkowego w Biurze Obsługi Interesantów. Dwa oznakowane miejsca parkingowe przy ul. Hipotecznej. Platforma dla wózków, winda, przystosowana toaleta. Dwie windy, przystosowane toalety, informacja świetlna systemu kolejkowego w Biurze Obsługi Interesantów. Dwa oznakowane miejsca parkingowe przy ul. K. Wallenroda. Podjazd dla wózków, ogólnodostępna część budynku (punkt informacyjny KRK) znajduje się na parterze.
4.	Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 18, 20-040 Świdnik	Biuro Obsługi Interesanta i czytelnia akt usytuowane na parterze budynku, dostępność usług internetowych, dostępność w holu budynku urządzeń - infokiosków, w razie potrzeby ustanowienie z urzędu dla osoby głuchej lub niedosłyszącej tłumacza języka migowego.	Podjazd dla wózków inwalidzkich, winda, przystosowane WC (powierzchnia antypoślizgowa, uchwyty, powierzchnia manewrowa dla wózków, umywalka nie zabudowana, umieszczona na odpowiedniej wysokości z możliwym dojazdem), informacja świetlna systemu kolejkowego w Biurze Obsługi Interesantów, informacja głosowa przed salami rozpraw, 2 miejsca parkingowe na placu przed Sądem wydzielone i oznakowane.

INFORMACJA O DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POJAZDÓW MIEJSKIEJ KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ.

Obecnie na zlecenie Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie usługi przewozowe na liniach autobusowych świadczy 3 przewoźników (MPK Lublin, Sp. z o.o., PKS Zielona Góra oraz METEOR). Posiadają oni w sumie 272 autobusy oraz 90 trolejbusów, z czego tylko 9 autobusów i 3 trolejbusy to pojazdy wysokopodłogowe nieprzystosowane do przewozów osób niepełnosprawnych. Dodatkowo w 2015r. liczba trolejbusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych zwiększy się o 21 pojazdów.

Jednocześnie należy nadmienić, że w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020 planowane są dalsze zakupy nowoczesnego i przystosowanego dla osób niepełnosprawnych taboru.

Pojazdy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych możemy podzielić na pojazdy niskopodłogowe tj. pojazdy, które nie posiadają stopni wejściowych ani żadnych progów wewnętrznych, oraz pojazdy niskowejściowe, które posiadają wejścia zarówno pozbawione stopni jak i wejścia, z co najmniej jednym stopniem i progi wewnątrz. Dokonując podziału pojazdów według powyższego kryterium należy stwierdzić, że autobusów niskopodłogowych jest w chwili obecnej 152 a pojazdów niskowejściowych 111. Natomiast trolejbusów niskopodłogowych jest 84 a niskowejściowe 3.

Wszystkie pojazdy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych wyposażone są w rampę lub przyklęk. Zakupione ostatnio przez ZTM w Lublinie i wcześniej przez MPK Lublin autobusy oraz trolejbusy posiadają głosowy system zapowiadania przystanków, co na pewno stanowi duże ułatwienie dla osób niedowidzących i niewidomych. System ten posiada 152 autobusów i 87 trolejbusów.

Na zlecenie Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie w dzień powszedni obsługiwanych jest ok. 245 rozkładów autobusowych i ok. 62 trolejbusowe. Znaczna większość rozkładów obsługiwana jest przez pojazdy niskopodłogowe. Natomiast pojazdy wysokopodłogowe przydzielone są do obsługi liniowej tylko i wyłącznie w dni powszechnie na wybrane rozkłady linii nr 3, 14, 36 i 50 natomiast w soboty, niedziele i święta obsługa komunikacyjna realizowana jest przez pojazdy niskopodłogowe. Dodatkowo w związku z posiadaniem dużej rezerwy taboru trolejbusowego, trolejbusy wysokopodłogowe nie są kierowane do obsługi liniowej pomimo wpisania ich do rozkładu linii nr 151.

Z danych uzyskanych od przewoźników wynika, że wykorzystanie ramp dla wózków inwalidzkich oraz przyklęku ma charakter sporadyczny. Wynika to z niewielkiego zapotrzebowania ze strony pasażerów. Jednakże prowadzący pojazd na każdy sygnał ze strony pasażera na wózku inwalidzkim jest zobowiązany rozłożyć rampę lub zastosować funkcję przyklęku.

MPK dysponuje 28 busami do przewozu osób niepełnosprawnych zarówno do dowozu dzieci do placówek edukacyjnych, jak i zabezpieczenia indywidualnych przejazdów osób niepełnosprawnych. Wszystkie w/w pojazdy wyposażone są w rampy, windy oraz pasy do mocowania wózków inwalidzkich umożliwiające bezpieczne przewożenie osób niepełnosprawnych.

WYKAZ MIEJSC PARKINGOWYCH DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE LUBLIN

Tab. 13. Miejsca parkingowe

L.p.	Lokalizacja	Ilość	Uwagi
1.	1-go Maja	6	parking
2.	3-go Maja (S)	1	przy Konsultacie Ukrainy
3.	Akademicka	2	przy skwerze
4.	Andersa	2	w zatoce przy cmentarzu
5.	Archidiakońska (S)	1	przy Domu Pomocy Społecznej
6.	Archidiakońska (S)	1	Archidiakońska/Złota
7.	Balladyny 2	2	w zatoce
8.	Bieczyńskiego 3 (S)	1	
9.	Bulwarowa 7	1	na chodniku
10.	Chopina 3 (S)	1	
11.	Chopina 8 (S)	1	
12.	Chopina 27 (S)	2	przy bibliotece KUL
13.	Cmentarna	22	parkingi
14.	Czechowska (S)	2	parking
15.	Czechowska 1 (S)	1	w zatoce
16.	Czwartek 20	1	
17.	Daszyńskiego	3	w zatokach
18.	Długosza	2	przy wjeździe do Klubu Lublinianka
19.	Dolna Panny Marii	2	parking przy Piłsudskiego
20.	Furmańska 9 (S)	1	na jezdni
21.	Głęboka 24	1	
22.	Głowackiego 28 A	1	

23.	Gnieźnieńska	1	w zatoce postojowej
24.	Gorczańska 16	1	na jezdni
25.	Graniczna 11	1	pas postojowy
26.	Grażyny 8	2	na pasie postojowym
27.	Grażyny 14, 18	4	w zatokach
28.	Grottgera	4	zatoka przy Teatrze Muzycznym
29.	Grottgera 7	1	ślepy odcinek
30.	Harnasie 3	1	w zatoce
31.	Harnasie 19	1	
32.	Harnasie 21	2	
33.	Herbowa 6	1	na parkingu
34.	Herbowa 10	1	na parkingu
35.	Hipoteczna 9 (S)	2	przy przychodni
36.	Hutnicza	2	przy Ośrodku Kulka
37.	Hutnicza 10 C	1	na parkingu
38.	Hutnicza 20 B	2	przy Fuga Mundi
39.	I Armii Wojska Polskiego (S)	2	w zatoce parkingu płatnego
40.	I Armii Wojska Polskiego 3 (S)	1	przy Kuratorium Oświaty
41.	Jasna (S)	2	parking
42.	Jasna 7 (S)	1	przy Krótkiej
43.	Jesienna 7	1	na parkingu
44.	Jezuicka (S)	1	na pasie postojowym przy Teatrze Starym
45.	Junoszy 47	3	na jezdni
46.	Juranda 1	2	w zatoce
47.	Juranda 3	1	w zatoce

48.	Juranda 9	1	w zatoce
49.	Kapucyńska (S)	4	parking przy Galerii Centrum
50.	Karłowicza (S)	2	1 szt. przy przychodni i 1 szt. przy wieżowcu nr 4
51.	Karmelicka 5 (S)	1	na jezdni
52.	Kawalerska 6	2	w zatoce
53.	Kiepury 20	1	
54.	Kleniewskich	2	w zatoce
55.	Kołątaja 5 (S)	1	w zatoce
56.	Koncertowa 19	1	w zatoce
57.	Konopnicka 2 (S)	2	na jezdni
58.	Koryznowej 2B	1	na parkingu od ul. Malczewskiego
59.	Kosmonautów 78	1	w zatoce przy DPS
60.	Kowalska (S)	2	parking
61.	Krakowskie Przedmieście (S)	2+2+1+1	parking płatny, przy Księgarni Technicznej, przy Hotelu Lublinianka, przy murku z kwiatami, przy oo Kapucynach
62.	Krasińskiego 3	1	w zatoce
63.	Krasińskiego 11	1	na parkingu
64.	Królewska	2	przy Banku PEKAO SA
65.	Krótką 4	1	parking
66.	Kruczkowskiego 18	2	w zatoce
67.	Kunickiego	1	parking przy ul. Mickiewicza
68.	Kunickiego 18	1	
69.	Lelka Sowy	3	przy Spółdzielni Niewidomych
70.	Leszczyńskiego	2	Parking przy GUS
71.	Leszczyńskiego	1	ślepy odcinek

72.	Leszczyńskiego 20	2	przy Wydziale Komunikacji
73.	Lubomelska 1-3 (S)	3	przy Urzędzie Wojewódzkim
74.	Lwowska	2	zatoki postojowe
75.	Lwowska	2	parking
76.	Lwowska 8	1	przy przedszkolu
77.	Lwowska 10	2	parking
78.	Lwowska 12	1	na parkingu
79.	Lwowska 38	1	w zatoce
80.	Magnoliowa 2	2	w zatoce przy MUSI
81.	Mariańska 17	1	w zatoce
82.	Matki Teresy z Kalkuty	1	w zatoce po stronie kościoła
83.	Medalionów 18	2	w zatoce i na parkingu
84.	Motorowa 2	1	na parkingu
85.	Muzyczna 7	1	
86.	Nałkowskich 97	2	w zatoce
87.	Nałkowskich 98	2	w zatoce
88.	Nałkowskich 100	1	w zatoce
89.	Narutowicza 12 (S)	2	parking przy Pedagogice UMCS
90.	Narutowicza 51 (S)	1	
91.	Narutowicza 54 (S)	1	
92.	Niecała (S)	1	przy Urzędzie Pracy
93.	Niecała 20 (S)	1	na jezdni na końcu ulicy
94.	Niepodległości	3	w zatokach
95.	Niepodległości 2	1	w zatoce
96.	Niepodległości 10	1	

97.	Nowogródzka	1	na końcu ulicy
98.	Nowy Plac Targowy	1	przy sklepie ortopedycznym
99.	Obrońców Pokoju	3	na parkingu przy cmentarzu
100.	Obrońców Pokoju	1	przy Radiu Lublin
101.	Obrońców Pokoju 6, 14	2	
102.	Ofiar Katynia	3	przy Lublin Plaza
103.	Ochotnicza	2	przy Narutowicza
104.	Okopowa (S)	1	przy Bigmarze
105.	Okopowa 5 (S)	2	przy DOKP
106.	Olchowa 3	2	w zatoce
107.	Orla 3 (S)	1	na jezdni
108.	Paderewskiego 18	1	
109.	Paganiniego 4	1	w zatoce
110.	Paganiniego 4	2	
111.	Paganiniego 7	1	w zatoce
112.	Paganiniego 9	1	
113.	Paganiniego 12	5	w zatokach
114.	Pana Balcera 1	1	
115.	Pana Tadeusza 2	2	w zatoce
116.	Peowiaków (S)	1	przy Kołłątaja
117.	Pl. Czechowicza (S)	1	parking
118.	Plac Dworcowy	2	przy PKP
119.	Plac Litewski (S)	2	parking przy Hotelu Europa
120.	Plac Wolności (S)	1	przy III LO
121.	Plac Zamkowy (S)	6	parking

122.	Pocztowa	2	parking
123.	Pogodna	1	przy ul. Jastrzębiej
124.	Pogodna 13	1	
125.	Pogodna 24	1	w zatoce postojowej
126.	Południowa 3	2	w zatoce
127.	Popiełuszki	1	przed Legionową
128.	Popiełuszki 36	1	w pasie postojowym
129.	Projektowa	3	przy przychodni
130.	Przyjaźni 16	1	w zatoce
131.	Przyjaźni 24	1	w zatoce
132.	Puławska	1	przy skrzyżowaniu z ul. Zuchów
133.	Puławska 19	2	na parkingu
134.	Raabego 7	2	na przeciw TV
135.	Radości	3	w zatokach
136.	Radziszewskiego 2, 6, 10, 11,	16	na nowo powstałych parkingach, przy Kościele Akademickim KUL, Instytucie Fizyki, przy Bibliotece, Rektoracie, przy skwerze na wysokości Chatki Żaka
137.	Radziwiłłowska (S)	2	w zatoce przy Luxmed i przy UMCS
138.	Romanowskiego	3	w zatokach
139.	Rozdroże 15	2	
140.	Rusałka	2	w zatokach
141.	Rubinowa 3	1	w zatoce
142.	Rybna (S)	1	na wyznaczonym parkingu
143.	Sapiehy	1	w zatoce
144.	Sądowa ślepy odcinek (S)	1	za NBP
145.	Skłodowskiej 8,10,14,16	5	

146.	Skłodowskiej 9	1	w zatoce przy Poliklinice
147.	Skłodowskiej 26	1	na podjeździe
148.	Skromna	1	przy Kolegium Języków Obcych
149.	Spadochroniarzy 10	1	na parkingu
150.	Spokojna 8 i 17 (S)	2	
151.	Staszica (S)	2	łącznik do Deptaka
152.	Stokrotki	2	w zatoce
153.	Szczerbowskiego	2	przy ALTEST
154.	Szczytowa 11	1	w zatoce
155.	Szmaragdowa	2	na parkingu
156.	Szmaragdowa 16	4	na jezdni i na parkingu
157.	Szmaragdowa 36	1	na parkingu
158.	Szmaragdowa 46	1	na jezdni
159.	Śnieżyńskiego 10	1	w zatoce
160.	Świętoduska (S)	5	w rejonie ul. Zielonej
161.	Targowa	1	w zatoce
162.	Tatarakowa	1	w zatoce
163.	Trześniowska	1	w zatoce
164.	Tumidajskiego 8	1	
165.	Tymiankowa	1	na parkingu
166.	Ulanów	10	w zatokach
167.	Wajdeloty/Grażyny 20	1	w zatoce
168.	Wajdeloty	7	w zatokach
169.	Walczyńskich	1	parking przy cmentarzu
170.	Wallenroda	1	w zatoce w pobliżu Sądu

171.	Wallenroda 5	2	w zatoce
172.	Wallenroda 9	1	w zatoce
173.	Weteranów 6 i 18	2	na pasie postojowym
174.	Wieniawska (S)	2	na parkingu płatnym przy Biedronce, za ul. Jasną
175.	Wieniawska 6 (S)	1	przy Bieczyńskiego
176.	Wiercińskiego	3	przy wieżowcu Głęboka 19, przy wejściu na cmentarz, na końcu ulicy
177.	Wodopojna	4	parking
178.	Wołodyjowskiego 11	1	w zatoce
179.	Wróblewskiego	3	przed Deptakiem
180.	Wyżynna 8	1	w zatoce postojowej
181.	Wyżynna 10	2	w zatokach
182.	Zana 10	4	w zatokach
183.	Zimowa	1	na pasie postojowym
184.	Żelazna 10	1	przy posesji
	Koperty w strefie płatnego parkowania (S)	82	82/1700=4,8%
	SUMA	360	

Stan na dzień 31.03.2015 r. - 360 miejsc parkingowych

Szalety miejskie: ul. Zamkowa, Ogród Saski – dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Podsumowanie

Aktualnym założeniem autorów niniejszego opracowania było kolejne (pierwsze miało miejsce w 2011 roku), ogólne zdiagnozowanie aktualnie występujących barier funkcjonalnych – głównie architektonicznych - dla osób niepełnosprawnych, szczególnie niepełnosprawnych fizycznie, w dostępie do budynków Urzędu Miasta Lublin i jednostek organizacyjnych.

Z uwagi na różne rozumienie i postrzeganie problematyki (definicji) dostępności, badane zagadnienie wymaga dalszej i zgłębianej analizy. Zdarzało się bowiem otrzymywanie sprzecznych informacji o jednym obiekcie pochodzących z różnych źródeł. Należy także pamiętać, że dostępność samych budynków nie może być oderwana od dostępności otoczenia. W związku z powyższym zaplanowano w „Programie działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2016-2020” przeprowadzenie audytu dostępności wybranych budynków użyteczności publicznej należących do Miasta. W Programie przewidziano także utworzenie w Biurze ds. Osób niepełnosprawnych stanowiska pracy ds. projektowania uniwersalnego i dostępności. Zaplanowano także opracowanie Programu „Lublin bez barier”

Analiza stanu budynków użyteczności publicznej w Lublinie ukazuje, że sukcesywnie z każdym rokiem poprawia się dostępność dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (osób niewidomych i niedowidzących, z niepełnosprawnością słuchu i ruchu). Jednak nadal istnieją bariery, których likwidacja powinna być uwzględniona przy planowanych remontach. W dużej części analizowane obiekty dysponują podjazdami i chodnikami, lecz ciągle brakuje miejsc parkingowych w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich lub o kulach rzadko mają komfort zaparkowania pod budynkiem urzędu. Lubelskie budynki użyteczności publicznej mają także ograniczone możliwości korzystania z ich obiektów z powodu braku wind i umiejscowienia części instytucji na piętrach, co skutecznie uniemożliwia osobom z dysfunkcjami narządu ruchu dostanie się do danej placówki. Niektóre z dostosowań np.: pochylnie lub drzwi wejściowe mają niewłaściwe wyposażenie lub rozmiary. Wewnątrz budynków dostosowania wymagają wielu dodatkowych prac, tak by mogłyby z nich korzystać osoby z ograniczeniami w poruszaniu się oraz widzeniu. Bywa, że dostanie się do budynku dzięki chodnikowi i pochylni uniemożliwia korzystanie z niego tuż za drzwiami wejściowymi. Diametralnie zmieniła się sytuacja osób niesłyszących. Urząd całkowicie jest dostępny dla tej grupy osób. W Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych zatrudniona jest osoba posługująca się PJM i SJM z którą można się także się i słyszeniu. Na uwagę zasługuje fakt, że z pomocy tłumacza można skorzystać w formie osobistej, on-line oraz za pośrednictwem Skype.

Kolejnym pozytywnym przykładem jest podjęcie działań, aby Lublin stał się miastem przyjaznym dla pieszych i rowerzystów. We wszystkich tych projektach ogromny nacisk kładzie się na rolę projektowania uniwersalnego – przyjaznego dla wszystkich grup użytkowników. Miasto wdraża nowe rozwiązania dla niepełnosprawnych cyklistów (dostępność tandemów) oraz dla użytkowników ruchu pieszego.

Podjęcie działań zmierzających do stworzenia Lublina – miasta bez barier i przyjaznego dla wszystkich wymaga kilkietapowego działania, interdyscyplinarnego podejścia oraz ścisłej współpracy wszystkich Wydziałów Urzędu oraz jednostek podlegających Miastu.

Propozycje działań:

1. Wpisanie do Programu Działań na Rzecz Niepełnosprawnych Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2016-2020 dalsze wdrażanie idei projektowania uniwersalnego.
2. Przeprowadzenie audytu dostępności wybranych budynków użyteczności publicznej należących do Miasta.
3. Zobligowanie Dyrektorów właściwych rzeczowo komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin oraz innych jednostek Miasta do ścisłego przestrzegania podczas realizacji wszystkich zadań Miasta, w szczególności inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych do budowania Lublina jako miasta bez barier poprzez stosowanie i wdrażanie zasad projektowania uniwersalnego.
4. Utworzenie stanowiska pracy do zadań którego należałoby koordynowanie realizacji założeń filozofii projektowania uniwersalnego w mieście Lublin.

Załączniki:

1. Tabela *Porównanie liczby budynków dostosowanych do zasad projektowania uniwersalnego w latach 2011 i 2015*

